

ИУЛДОШ СУЛАЙМОН

ФАРҒОНАНИНГ
ҚУЛИМАН

Шеърлар

Тошкент
«Езувчи» нашриёти

Сулаймон, Йўлдош,
Фарғонанинг қулиман. Шеърлар. — Т.1
«Езувчи», 1999. — 80 б.

Йўлдош Сулаймоннинг «Фарғонанинг қулиман» тўпламидаги шеърлар Ватанга, киндик қони тўкилган, жонга туташ Она тупроққа, суюкли ёрга, садоқатли дўстга катта муҳаббат, соғинч туйғуларидан турилган.

Ватанга, онага қуллик — шоҳлик тожини киймоқ билан баробардир. Тўпландаги шеърлар Сизга мана шундай эзгу, муқаддас туйғулар улашади, деган умид-дамиз.

Ўз2

ISBN 5-8255-0485-0

4702620202 — 38
С ————— — 1999
М 362(04) — 99

© Йўлдош Сулаймон,
«Езувчи» нашриёти, 1999 йил.

СОҒИНИШ

Гўзаллар гўзали жоним Фаргона,
Яна ўзим бўлай сенга парвона.
Аммо дилга сиғмас ҳозир тарона,
Қучоғингда қолган бахту толеим,
Мени излаб келган йўқдир ҳалиям!
Кеча-кундуз фақат хаёлим сенда,
Хайрлашган ҳолатим ахир эсингда.
Ушанда сенинг ҳам ўтли ҳиссингда —
Унутиш бор эди вақту маконни,
Қайтариб бўлмайди энди у онни!
Кўзингга тикилиб турган онларим,
Меҳрингдан жўш урган қайноқ қонларим,
Минг жонга айланиб кетган жонларим,
Жамолингдан кучим қудратга тўлган,
Наҳот, бари тушга айланиб бўлган!
Мени айрилиққа ташлаган фалак,
Қани, бу дунёни титратган малак,
Қаердадир, райҳон, хушбўй хандалак,
Қани, фақат менга бағишланган сўз,
Мендан бошқасига термулмаган кўзи!
Қорнинг оппоқ-оппоқ бўлиб ёғиши,
Не гўзаллик бўлса, унинг оруши —
Сени эслатади, сени, оққушим!
Тўхтасин дилимга ёғаётган сел.
Ҳижрон пардасини кўтар-у эй, кел!
Мени ёлғиз кўриб, кўчалар ҳайрон,
Кулгимни соғиниб, нечалар ҳайрон,
Нола қилганимга кечалар ҳайрон!

Сени кутаётган пойтахтга қара,
Иўл пойлаб ўзига беряпти оро!
Яшира олмасман соғинганимни,
Энди билдим ҳижрон деган ғанимни,
Жудо этмасидан жоним, танимни —
Ўзинг йўқлаб келсанг узаяр умрим,
Ёлғиз сен булбулим, ёлғиз сен қумрим!
Сенга ҳам, менга ҳам Фарғона жондир,
Еддан кўтарилса — ғафлатли ондир,
Сен бор, Фарғона бор, бу Иўлдош хондир.
Сен кузатгани чиқар бутун эл,
Фарғонани ўзинг бирга олиб кел!

МЕҲРИНГ ТАФТИ

Фарғонажонимдан йироқда туриб,
Кунни йилдай узоқ фироқда туриб,
Нигоҳларим сендай чироқда туриб —
Яйраган пайтида куч олар кучим,
Муҳаббатли ондан ёришар нчим!
Биёбонда ташна бўлгандай обга,
Юрагим оқади ўша тарафга,
Висолинг айланган шону шарафга!
Кўринмай қоляпти ҳеч нима кўзга,
Ишим йўқ, ҳушим йўқ соғинчдан ўзга!
Насиб этганича топсам-да қадр,
Паришон юришим боиси надир:
Ўзим бу ердаю жоним сендадир!
Хаёлим қушлари бағрингда кезар,
Меҳринг тафти келиб, кўнглимни безар.
Менсиз дориломон яшаб турибсан,
Дунёни қаратиб, яшнаб турибсан.
Эй, Иўлдош, сен унга ташна турибсан,
Сенсиз тўхтаб қолар тандаги қоним,
Фарғона жонимсан, Фарғонажоним!

ҲАМОН УША

Меҳру муҳаббатнинг аслини истаб,
Гўзал одамларнинг васлини истаб,
Бугун ҳам кўчадан ўтиб кўчага.
Йўлининг устида доим учраган —

Кишилар меҳридан юраги тўлиб,
Ўтган ҳаётдан бахтиёр бўлиб —
Шаҳар айланишга чоғланган ўғлинг,
Сенга дил-дилидан боғланган ўғлинг —

Ҳозир, Фарғонажон, олисда яшар,
Ҳамон ўша ўтли бир ҳисда яшар!
Ишқингда ловуллаб куйган болаңгни,
Сени жондан ортиқ суйган болаңгни —

Эслайсанми-йўқми, билмайман, аммо,
Унутсанг, бағримни тилмайман, аммо —
Йўлдошнинг хаёли бир ўй билан банд:
Бўлолдимми сенга муносиб фарзанд?!

СУЗ ОЧИШСА

Уйқумнинг йўқлигидан кечаларим бедордир,
Тунни мен-ла ўтказган кўчаларим бедордир.
Унинг йўлини пойлаб, икки кўзим бедордир,
Янги либос киёлмай турган сўзим бедордир.

Давраларга қалбимни очолганим йўқ ҳали,
Менинг билганим фақат Фарғонанинг гўзали!
Тоғлардан сўз очишса, муҳаббатни ўйлайман,
Боғлардан сўз очишса, муҳаббатни куйлайман.

Ахир менинг суянган тоғимдир муҳаббатим,
Кўнглим учун оромли боғимдир муҳаббатим,
Илтижоим, дилдорим, мени ёндирсанг бўлди,
Бутунлай кул эт, аммо ўтга қондирсанг бўлди.

Севгини билмаганнинг юрагу бағри тошдир,
Муҳаббатим ичимда ёниб турган қуёшдир,
Еру дўстинг, эй, Йўлдош, билмайдими шуни ё,
Ёғмаса қору ёмғир қурийди ахир дарё!

ҚУШДИ

Кун бўйи яна сим қоқишингни кутдим,
Хаёллар бағрида оқишингни кутдим.
Сўз билан дилга ўт ёқишингни кутдим.
Фарғонадан менга боқишингни кутдим.
Телефон жиринглар худди куйга ўхшаб,
Сенинг ҳақингдаги ширин ўйга ўхшаб,
Ҳали овозингни эшитмасдан туриб,
Атрофим чарақлар, катта тўйга ўхшаб!
Сўзинг томиримга жўш урган қон қўшди,
Сен билан бахтиёр онимга он қўшди.
Ҳайратдаман, яна каромат кўрсатиб,
Бўшашган Йўлдошнинг жонига жон қўшди.

МАҲФУЗАНИНГ ҚУШИҒИ

Юрагим ёнапти аланга бўлиб,
Куймасликка ахир иложим йўқдир.
Эзилди ич-ичим фарёдга тўлиб!
Куймасликка ахир иложим йўқдир,
Жудолик кўксимга отилган ўқдир.
Мени кутманг энди, гўзал гўшалар,
Хилватда йиғласам кўнглим бўшалар,
Жуфти билан учган қушлар эдик биз,
Ошиқликни дилдан хушлар эдик биз.
Муҳаббатга лим-лим эди сўзиям,
Вужудимга роҳат эди кўзиям.
Илоҳийдай нурли эди юзиям,
Тоҳир каби ойдай эди ўзиям!
Шундайин жонимдан айрилиб қолдим,
Севгимнинг қаноти қайрилиб қолди,
Ноламга кулмасин бағри бутунлар,
Мени ўраб олди қора тутунлар.
Узоқлашиб борар ҳамон тандан ҳон,
Яхшиям яхшилар бордир, аяжон!

ЯШАР ДУНЁ ТУРГУНЧА

Богни тўлдирган қушлар қачонгача чақ-чақлар,
Қарийди чаман боғлар, қариб боради тоғлар!
Ўзгартирар дарёлар ўзининг ўзанини,
Табиатга қолдирар табиат ўз онини!

Лек севги қаримайди, яшар дунё тургунча,
У доим очилиши яқин қолган бир ғунча!
Муҳаббатли одамнинг юзларида нур бўлар,
Юришу туришида жозибали сир бўлар.
Ошиқлигим туфайли куйдиrolмас дўзах ҳам,
Ўт дегани ахир у — менинг жонимга малҳам.

Ул дўзахдан баландроқ олов ёнар ичимда,
Ёнишга навбат кутган қанча қалов кучимда,
Муҳаббатга етмаган ақлу гидроқнинг кучи,
Муҳаббат енгиб келди ўлимни шунинг учун!

ЯХШИЛИК ҚИЛ

Бу оламда яхшиликдан яхшилик кўриш қийин,
Муҳаббат бўлган билан гаштини суриш қийин,
Катта оғиз бўлса бир мақомда туриш қийин,
Оддий сўз: бузиш жуда осону қуриш қийин!

Турсанг жар ёқасида ҳушёр бўл, сузадилар,
Ҳалолликнинг ипини билдирмай узадилар,
Урушу жанжалларнинг режасин тузадилар,
Муҳаббатнинг қасрини атайин бузадилар,

Арпа экканга арпа, буғдой экканга буғдой,
Йигит бўлсанг суянч бўл дўсту ёрингга тоғдай,
Эл деганнинг юраги ёнади худди чўғдай,
Номусу ор шиори ҳилпираб турсин туғдай!

Ўзга учун бўйнингга, майли, олма муаммо,
Қўлларингдан яхшилик келмаса, майли, аммо —
Ёмонликни ҳеч кимга раво кўрмасанг бўлди,
Ўзгаларга қайишган дилдан дил нурга тўлди.

Ўзингни олиб қочма ҳақиқат нигоҳидан,
Қадам ташла имону диёнатнинг роҳида,
Бари ҳикмат ёзилган ҳалоллик огоҳида,
Халқнинг ҳақи доимо худонинг паноҳида.

Бахиллигу адоват ҳамиша дилга оғриқ,
Вужудингни гар ундан этмоқчи бўлсанг фориғ;
Хизматни айла адо, раҳматин айтмаса ҳам,
Яхшилик қил, эй Йўлдош, яхшилик қайтмаса ҳам!

МУҲАББАТНИНГ СУРАТИ

Е худоим, ўзингдан ҳар не ўзга фонийдир,
Таним-ку ўзимники, жоним руҳлар жонидир.
Жойнамозим устида ўтирганимда ҳар он,
Бирлашади хаёлим, бирлашади Сену жон!

Фақатгина бир ўзинг кўринасан кўзимга,
Баъзан узоқ дақиқа келолмайман ўзимга,
Ёдимдан кўтарилар бутунлайин бу дунё,
Не бўлди менга бугун, адашдимми бугун ё?

Ич-ичим безовтадир, хаёлларим безовта,
Ўғирланди идроким, ёниб борар жону тан!
Ҳамиша адо этдим, дилдан беш вақт номозни,
Сенга айтилган ҳамду сенга айтилган розни —

Ўқир эдим тўлқинда ўзга хаёлни қўшмай,
Энди тўхтаб қоляпман, билганим эсга тушмай,
Илоҳийлик руҳининг устун келган ҳолати —
Улуғ инсон боласин беқиёс камолоти!

Шу ўйнинг ғурурида яшардим ҳозиргача,
Ақлиму идрокимга гулгула тушди қачон?
Хаёлим нима учун ўзга томонга учди,
Не воқеа кечяпти, бошимга не кун тушди?

Инону ихтиёрни яна олди Фарғона,
Кўзим олдидаи нари кетмай қолди Фарғона.
Танимда гўё жон йўқ, мадор йўқдир оёқда,
Кўзим ўша ёқдадир, жоним ҳам ўша ёқда!

Мени зор кутаётган санамим Фарғонада,
Мажнунлигимдан воқиф у ерда ҳар хонадон!
Баланд тоғдай куч-қудрат бор эди бардошимда,
Айланиб-ўргилияпти баҳоналар бошимда.

Муҳаббатнинг сурати минг оҳангдир, минг рангдир,
Е ҳаллоқи оламим у ҳам сенинг заррангдир.
Қалбимни ёриштирар шунинг учун ўша ҳам,
Жон-жонимдан ортиқдир у яшаган гўша ҳам!

Неча кунки эзяпти ҳижрон ташлаган ғубор,
Не ҳолки, на ўзидан, на сўзидан дарак бор.
Келолмаса овозин эшитар эдим симдан,
Агар хабар топмасам айриламан эсимдан.

Дўрмондаги хонамда ўтирибман паришон,
Шиддат билан ўрнимдан гоҳ турибман паришон.
Оқ кўнглимни қор этиб, тўкқан осмон паришон,
Таскин бўлиб ёнимга чўккан осмон паришон!

Соғинчнинг оловида бутунлай куйиб кетиб,
Беқиёс азобидан охири тўйиб кетиб —
Унутиб қўйдимми ё у дунё-бу дунёни,
Ўзингга аён худо, адо бўляпман ёниб!

Ўлчаяпман ер-кўкни ўз ўйиму аршимда:
Мана икки жаҳон ҳам тик турибди қаршимда.
Ё худо, уни севдим, худди сени севгандай,
Шариат пешволари буни баҳолар қандай?

Муҳаббатнинг сурати минг оҳангдир, минг рангдир,
Е ҳалоққи оламим, у ҳам Сенинг заррангдир!

ЖУФТ БУЛИБ УЧАЙЛИК

Ҳатто қушлар жуфти билан этар парвоз,
Фарғона гўзали, сенга бор шундай роз:
Кўзингга, сўзингга ярашиб турар ноз.
Аммо илтижоим, қанотингни кенг ёз —
Олис-олисларга учайлик — кетайлик,
Нияту мақсадга, ҳей, бирга етайлик!

Дунёнинг азобин жуда кўп тортганман,
Бўлар-бўлмас юкни елкага ортганман.
Кимлар мени чалди, кимлардир чоҳ қазди,
Бир кўйлак ичра гоҳ тўлиб, гоҳ оздим,
Хушрўйлигинг, меҳринг дил-дилимни ёзди,
Кўзларингда кўрдим ҳақиқий эъзозни!
Ҳавасни севги деб неча бор адашдим,
Ўзимни топгунча қанча довон ошдим.
Сенга талпинтирар энди баланд шаштим,
Дод солгани менда йўқ Карбалоан дашти!
Вақт етганга ўхшар, туролсак турайлик,
Дунёда неки ҳам бор улоқтирайлик!
Ҳеч қачон тўймайди дунёмизнинг кўзи,
Туғилиб, улрайиб нима кўрдик ўзи?!
Кел, эй, бир яйрайлик, жуфт бўлиб учайлик,
Қўл етмас манзилга, эй Йўлдош, кўчайлик!

ҚАНОТ

Бошдан-оёқ оқ ҳарирга ўралган, эй фариштам,
Рўбарўмга келиб турсанг, ғолибдирман ҳар ишда.
Сенда қандай фазилату, Сенда қандай хислат бор,
Юрагимнинг ичида йўқ энди бирорта ғубор.
Сени севиб, сен туфайли топиб олдим худони,
Муҳаббатни куйлаяпман кечаю-кундуз ёниб!
Сени севиб, кейин-кейин англадим ўз-ўзимни,
Дил-дилимдан айтадиган бўлдим бари сўзимни.
Изларингдан юрганимда таниб Ҳақнинг йўлини,
Ўз қўлимда кўрмоқдаман диёнатнинг қўлини.
Тилагим шу: дард кўрмасин, илоҳим жону танинг,
Фақат менга аталганинг, мен учун туғилганинг —
Дарё келса қўприк бўлди, тоғ келса бўлди қанот,
Еш йигитга айландиму яна қайта миндим от!
Ҳаёлим ҳам, вужудим ҳам тўла ишқий нидога,
Заминдаги севгисига етган етар Худога!

ДУНЕ ДУНЕ БУЛОЛМАС

Муҳаббатни «йўқ» дейди муҳаббати йўқ одам,
Муҳаббатсиз яшолмас юрак-бағри чўғ одам.
Дунёда очкўзлигу ҳасад ёмондан ёмон,
Сенга ҳавасим келар, эй назари тўқ одам.
Мардлик недир хаёлга келтиролмас номардлар,
Улардан узоқдадир ҳамиша ишқий дардлар.
Туғилишу яшаш бу — фақат кийиш-ичишми,
Наҳотки ташласалар ўртага шундай шартлар!
Имону диёнатни билмаганлар бор бўлса,
Муҳаббат шайдолари муҳаббатга зор бўлса,
Ё карвон сарбонларин юраклари тор бўлса —
Дунё дунё бўлолмас чин ошиқлар хор бўлса.
Муҳаббат гулзорига етолмасдан куйган кўп,
Лол қолиб, савол узра саволларни уйган кўп.
Орзуларинг, эй Йўлдош, ушалади курашсанг,
Ут-чўққа уриб ўзин бир-бирини суйган кўп!

ҲАР БИРИМИЗ БИР ҚУЕШ

Хонақода зикри Холиқ чорлар мўминни яна,
Истиқлолу иқболимиз бағрида ёна-ёна —
Уз-ўзини покляпти бидъатга ботган таъна,
Ҳар одимда кўриняпти биз эришган тантана.
Раҳмати нури худо ёғилар мард бошидан,
Ё худо, мўминни асра, энди кўзинг ёшидан,
Ва яна ул ифвогарнинг маломатли тошидан,
Ироқ қўйма онгимизни маърифат қуёшидан.
Худони изласа ҳар ким ғариб кўзидан топар,
Суянгани имон бўлса, уни ўзидан топар.
Ҳалоллигу диёнатнинг босган изидан топар,
Рисқу рўзни яратганлар ишу сўзидан топар!
Ахир Адҳам тахту бахтдан нега кечгани аниқ,

Руҳий олам сўроғини бир-бир ечгани аниқ.
 Мискинликнинг кулбаига шошиб кўчгани аниқ,
 Қунглин поклаб ваҳдад майин, яйраб ичгани аниқ.
 Расули акрам уммати, юрак-юракдан тила:
 Ҳамиша чорлаб турсин ҳақ уйи — Маккатилло,
 Мадина — равзайи поки Муҳаммад Расулullo,
 Ҳар бандаи мўмин унга ҳижрат қилолсин илло!
 Тайёралар ҳозир тайёр саёҳату оромга,
 Хоҳлаганин хоҳлаганда элтар байтул-ҳаромга.
 Бундай ҳижрат малҳам бўлмас дилимдаги ярамга,
 Лойиқманми энг аввало шундай сахий қарамга?!
 Мустафонинг пойи теккан хокин ўпишга зорман,
 Мен ҳам бир кун тоғу чўлни кезиб-кезиб борарман.
 Йўл-йўлакай етим-есир белига бўлсам дармон,
 Гар қийналса жон, ўшанда ушалади бир армон!
 Ҳижрат йўли очиқ, аммо истиқлолим ҳали ёш,
 Шундай кунда Ватан учун ҳар биримиз бир қуёш.
 Кундан-кунга эриятти тафтимиздан музу тош,
 Қандай ҳисса қўшаяпсан бунга Йўлдош, қани шош!

МАРҒИЛОНЛИК ДИЛРАБОЛАР

Марғилонлик дилраболар офатижондир,
 Нигоҳларин бир ўзи ҳам роҳатижондир.
 Эй гўзаллик, майли ўзинг ёндирсанг ёндир,
 Марғилоннинг шўх қизлари жонимга жондир.
 Учрашсангиз ерга қараб туриши яхши,
 Иффат тўла, ҳаё тўла юриши яхши.
 Холи қолса ширин хаёл суриши яхши,
 Муҳаббату вафони хуш кўриши яхши!
 Худди мўмдай эритишар сўзлашса агар,
 Мажнун қилиб қўяр Сизни кўзлашса агар.
 Ихтиёрий қул бўласиз юзлашса агар,
 Қочгани жой тополмайсиз тузлашса агар!

Марғилоннинг оқ қушлари, оппоқ қушлари,
Сизлардадир ошиқларнинг эсу ҳушлари.
Билолмаслар Сиз ўнгими ёки тушлари,
Йўлдош каби доғда қолар хиёл бўшлари!

ИЗҲОРИ ИШҚ

Изҳори ишқ айтолмай ул Раънога,
Қайта келдим дилбари Фарғонага.
Зор бўлса гар мендайин парвонага,
Қул бўлишга розиман ҳар хонага,
Қайта келдим дилбари Фарғонага!
Кўчаларни кезяпман юз-юз бора,
Йўлларимда учраса, қани, зора.
Куйиб-ёниб кетаяпти дил тобора,
Бўлай майли, ишқида минг оввора,
Йўлларимда учраса, қани зора!
Ким мақтанар ошиқлик толедан,
Ким татиган севгининг ул болидан?!
Сўз очишмас не учун иқболидан,
Хабарим ё йўқмиди Қайс ҳолидан,
Ким тотиган севгининг ул болидан?!
Билолмадим на толдим, на толмадим,
Излаш ўзи роҳатдир, кетолмадим,
Дилбаримнинг васлига етолмадим,
Ё дил ёзиб ишқи роз етолмадим,
Фарғонадан, барибир кетолмадим!
Аё, дўстлар, не учун хафасизлар,
Ошиқмисиз, сарсари чопарсизлар.
Муҳаббатнинг қадрига етган куни
Йўлдошни ҳам албатта топарсизлар,
Мени билмас севгидан хабарсизлар!

ПАЛАХМОН ТОШИ

Ал-Фаргоний кўчасида яна уни кўриб қолдим,
Кўзларим бехос чақнадию турганимча туриб қолдим,
Ажиб бир лаззат бағрида ширин хаёл суриб қолдим,
Сийратию суратлари дил-дилимдан уриб қолди,
Ул хушрўй кетган тарафга юрар йўлни буриб қолдим.
Нафасимни ичга ютиб, унга хиёл яқинлашдим,
Икки-уч бор қоқиндиму, аммо кўзим чақинлашди,
Етмади ёки журъатим қадамим секинлашди.
Соядай эргашиб унга хаёлимда бир оз шошдим,
Сўз ташлашдан ўзни тийдим фикру идрок ёрқинлашди!
Бир дақиқа орасида дилимдан не ўтса ўтди,
Кўзлар кўзларга тушганда танимни ҳаяжон элтди,
Кўтарилиб киприклари сўзламаган сўзим етди.
Ҳолимга ачиндиму у ё табассум ҳада этди,
Нигоҳидан юрагимга қайтадан-қайта ўт кетди!
Ўн саккизу ўн тўққизга етиб ё етмаган ёши,
Қалдирғочнинг қанотидай қайрилмадир қора қоши.
Томоғу лабу яноққа боққаннинг куяди доши,
Ениб турган кўзлари-ку худди жонимнинг қуёши,
Уйингга тушса, эй Йўлдош, қани ул палахмон тоши!

РОҲАТДИР

Уни кўрганларим ўнгимми ёки туш,
Ўзим ҳар жойдаю ундадир эсу ҳуш.
Гулдай очилади не кийса ярашиб,
Кўплар йўлин пойлар энтикиб, қарашиб!
Юзларидан шарми-ҳаё балқиб турар,
Юракни ўйнатиб кўкси қалқиб турар.
Гўзал бўлганда ҳам киройи бўлакча,
Сутга чайилгандай чиройи бўлакча.
Уни пари айлаб, Ўзим қул тутиндим,
Оёғин остида бўлишни ўтиндим.
Ошиқлик дилдаги ширин жароҳатдир,
Ер кўнглини олиш, эй Йўлдош, роҳатдир!

ФАРҒОНАНИНГ ҚУЛИ

Фарғонажон, гўзалларнинг гўзалимисан,
Азалдан муҳаббатнинг гулзоримисан?
Бағришдаги жамоли ой қизларнинг бари
Бутун дунё ҳавасини келтирган пари.
Нигоҳлари оҳанграбо, ўзига тортар,
Ошиқларнинг кундан-кундан куйиши ортар.
Ҳушни олиб, дилни эзган ширин «оҳ-оҳ»лар,
Ўша узун киприклари лабу ёноқлар,
Кўзларининг оқи оқу қораси қора,
Чиройлари тонг гулига беради оро,
Иброси бор, ажиб меҳригиёси бордир,
Туришидан ўзгача бир зиёси бордир.
Йўлларини пойлар ҳамон кўзларида ёш,
Фарғонанинг ҳам ошиғи, ҳам қули Йўлдош!

ЯРАТАРМАН

Бир қараб, не куйга солдинг мени ўзи,
Камони кичрикдан отдинг нени ўзи?
Оғригу лаззати бор бу қандай ўқдир?
Шундан бери юрак ёниб турган чўғдир:
Ҳусни малоҳатга тўлиқ эга ўзинг,
Ҳусни малоҳатга тўлиқ эга ўзинг,
Севишдан ўзгани билмас деб ўйлама,
Яна тил билан дил бирмас деб ўйлама.
Ишқимдан наҳри боғ яратарман ҳали,
Элимни ўзимга қаратарман ҳали.
Шоҳжаҳон бобомдай дил-дилимдан суйдим,
Мумтозмаҳалимсан сен, эй нури дийдам!
Не машаққат бўлса ол дош муҳаббатдан,
Ўз бахтимни топдим, Йўлдош, муҳаббатдан!

ЭЙ ЛОЛА

Мени Водил қирлари жуда хушнуд кутди,
Лолалар жилмайишиб, лим-лим қадаҳ тутди.
Чақнашлари Лайлига ўхшаб кетар худди
Ўзимни ушмоладим висолга етган чоғ,
Хаёлимда Лайлига Мажнун очди қучоқ!
Неча рангда товланиб турадиган гул кўп,
Майли, булбул яйрасин унга шеърлар ўқиб.
Майли, кўнглин бўшатсин кимдир эртақ тўқиб.
Ўзимдану сўзимдан Сизни хуш кўраман,
Ёлғонлардан толиқсам Сизни туш кўраман.
Куйдириб йўқ этдингиз дилимдаги ғашни,
Орзу қиламан Сиздай ловуллаб яшашни,
Бу дунёга сизмаган қалбим Сизга ташна,
Ер қизил, қип-қизилдир Сиз туғган дийда!
Сиз Мажнуннинг қонами ё чиндан, эй лола!

ЖОНИМНИНГ ЖОНИ

Овозингни яна эшитдим симдан!
Бир «оҳ» ёниб кетди ичим-ичимда!
О, сенинг товушинг оромбахш бир май,
Мейга изҳори ишқ навбати келмай —
Утли муҳаббатинг ҳароратидан,
Бутунлайн эриб қати-қатидан —
Янги телефон ҳам бузилиб қолди,
Сўзинг ўз-ўзидан узилиб қолди.
Узгача дунёсан, ўзга бир тилсим,
Чидаш беролмади ҳатто совуқ сим —
Сенинг оддийгина саломларингга.
Қурбон бўлсам ҳар бир каломларингга,
Уша ҳаётимнинг энг бахтли они,
Ул пари, эй Йўлдош, жонингнинг жони!

БЕГОНА

Сени ўпган сув яйради буғланиб,
Узинг эса, оқ чойшабга чўлғаниб,
Қуш сийнангни сийпалайсан тўлғаниб,
Мени яна қутмоқдасан чўғланиб —
Хаёлингда айлангансан жонимга,
Ҳурмат бошқа, йўлолмайман ёнингга!
Томирларга сизмай жўшган қонинг ҳам,
Илинж билан турган ул бўш ёнинг ҳам —
Лаззат ичра тонгга қадар қолиш ҳам;
Нурдай бадан, нурдай момик болиш ҳам —
Бегонадир, менга мутлоқ бегона,
Ахир мен ҳам ёрим учун ягона!

КЕЧАРМАН

Уз жойида керак бўлар карашма,
Еб қўйгудай бўлиб қараш қарашми?!
Ширин сўздан айланмасин бош, шошма,
Кўчадаги эҳтиромга эргашма.
Хуш кўрмай ҳам эркак зотин ўй-ҳиси
Аёлларни келар хурсанд этгиси!
Эҳтирослар адаштирар кишини,
Тушларида эркалатар ҳушини.
Кўп маҳлиё бўла берма сўзимга,
Сезмадингми қараб туриб кўзимга:
Ешликданоқ имонимга қайтганман,
Ўз-ўзимга сўнгги сўзни айтганман:
Ҳақ йўлида Машраб каби ўжарман,
Сен уй бўлсанг, уйимдан ҳам кўчарман.
Энди умид занжирини ечарман,
Жоним бўлсанг, жонимдан ҳам кечарман.
Тик қарайман ўғилчамнинг кўзига,
Жоним нисор «дада» деган сўзига!

КУЙСАМ КУЯМАН ЭНДИ

Нега сен окинсану нега сен маъсум,
Қани ўша иболи ширин табассум —
Қачон нигоҳ ташлайсан Қўқончасига?
Кўзим кўзингга тушиб, паришон эсим,
Ажиб ўйга бошлайсан Қўқончасига!
Сендан олган Зухролар меҳри гиёни,
Изингдан юрибман вужудим ёниб,
Ишқ изҳорин айтаман Қўқончасига!
Ўзинг сочдинг дилимга нури зиёни,
Муҳаббатга қайтаман Қўқончасига!
Нодираи давроннинг қизимсан сен?

Бибижоним Мағзуна сўзимисан сен?
Мажнунигман, лек шўхман Қўқончасига!
Сабочанинг ёшлигин ўзимисан сен,
Муроджондай ошиқман Қўқончасига!
Ҳам ойсану ҳам кунсан, жонимга жонсан,
Муҳаббатли кўксимда жўш урган қонсан —
Амирийдай дил очсам Қўқончасига.
Ҳаётимнинг ичида энг бахтли онсан,
Худди жондай шеър сочсам Қўқончасига!
Сендайларнинг ўзгача сири бўларми,
Хаёли ҳам шунчалар ширин бўларми?
Суйсам суяман энди Қўқончасига!
Не омад бўлса, Йўлдош, ёрга тиларман,
Куйсам куйман энди Қўқончасига!

ҲАНДАЛАГИМ

Ойсан десам, бордир доғи,
Бўйлашолмас сенга чоғи.
Ҳуснингга лол Эрам боғи,
Гулзоримнинг ул қучоғи!
Сен гунчамсан, сен гулимсан,
Яна ўзинг булбулимсан.
Келмас сўзни майдалагим,
Оромижон ҳандалагим —
Палагингдан мўраладинг,
Етилибди сарви қаддинг!
Дунёмизни гўзал этиб,
Товланиб, ял-ял этиб —
Кўринган, эй, камалагим,
Чиройингдан камол олгим.
Жониммисан ё малагим,
Сени келар эркалагим!
Хаёл билан сени қучиб,
Қўними йўқ қушдай учиб —

Йўлдош куйиб, адо бўлди,
Муҳаббати садо бўлди,
Тонг юзини ювган шабнам —
Ҳижронингдан тўкилган нам,
Қачон нурга тўлар хонам,
Етарманми сенга, санам?!

УТ ЁНАР

Ез тонгин ҳавосида,
Булбулнинг навосида
Нафасинг сезилади,
Юрагим эзилади —
Ҳилоли камолингга,
Ул нури жамолингга!
Гунчанинг очилиши,
Хуш бўйнинг сочилиши —
Эслатар юзларингни,
Излайман изларингни.
Лабингнинг нозиклиги —
Оромли озиқлигим.
Киприклар узун-узун,
Гиргиттон унга ўзим.
Томоғинг жон роҳати,
Яноғинг фароғати.
Сийнангда умрим яшар,
Энтиқар кўрган башар!
Соғиниб сўзларингни,
Маъсума кўзларингни —
Хаёлга келтирганда
Ўт ёнар, Йўлдош, танда!

ЭНГ АЪЛО ЗОТ

Қўлимда бир сиқим тупроқ турарди,
Кафтимга сезилиб, кўкси урарди.
Ажабо, жонзотми, билолмам, недир,
Эҳтимол бобомнинг тирик руҳидир!
Ё марҳум устозим сўзлаётгандир,
Топмаган эъюзим излаётгандир.
Мени қўллаб турган улуғ дадамдир,
Узоқдир, яқиндир, кўплаб одамдир.
Оламда тупроқдан аълороқ зот йўқ,
У башар қалбидир, танда ёнган чўғ!
Отам ҳам, онам ҳам, хотам ҳам ўша,
Ўтиб кетганларга абадий гўша!
Унда Навоийнинг дили, ўзи бор,
Кўпларнинг айтолмай қолган сўзи бор.
Вужудни куйдирган ўтли кўзи бор,
Босолмасдан доғда кетган изи бор.
Яссавий ноласи тушди дилимга,
Бир ҳикмат қўйилиб келди тилимга:
Тупроққа қўшилиб, бўлолсанг тупроқ,
Дунёни биларсан кўплардан кўпроқ!

ЎЗИМСАН

Хаёлда саволлар ўралган тугун,
Нима ўзи Ватан, нима ўзи шон?
Кеча ном-нишони бўлмаган инсон —
Қайсидир маконда туғилар бугун.
Кимнинг тақдирида Саҳрон кабир,
Ё музлик битилган пешонасига,
Кимдир соҳиб иқбол нишонасига,
Ё худо, ҳаммага ёр бўлсин сабр!
Ўзбек тупроғидан яралган таним,
Яшашдан муродим ёлғиз сен учун —
Фидодир Йўлдошнинг идроку кучи,
Сен менинг ўзимсан, Она-Ватаним!

УЗИНГГА ТАЯНИБ..

Ҳамиша йўлингга кўзим интизор,
Умидим милтиллаб, ўзим интизор,
Сенга бағишланган сўзим интизор.
Интизорлик олди дилим мадорин,
Кўрмоқчи бўлдингми бардошим борин?

Кунлар ўта бериб кутишдан тўйдим,
Ширин ўйларимни йўқотиб қўйдим.
Нимани қоралаб, нимани суйдим —
Уйламай десам ҳам ўтингда куйдим,
Умрим эканингни қайтадан туйдим.

Аразлаб юришга эпим йўқ экан,
Вужудим ишқингда ёнган чўғ экан,
Қалови нигоҳинг отган ўқ экан —
Яна ўз ҳолимга қайтишим керак.
Муҳаббат изҳорин айтишим керак!

Узингга талпиниб, қайтадан ёндим,
Роҳатим бошланди ана шу ондан,
Дилбари парирў, эй ёри хандон,
Йўлдош қуйиш учун келган дунёга,
Висолингни ортиқ кўраман жондан!

ҚУЙДИРГАНИНГ УЧУН

Севги гулдан гулга кўчган қуш эмас,
Янги ватан излаб учган қуш эмас,
Севги бу — шубҳамас, асли гумонмас,
Борлиқни ўраган ўша туманмас.
Севги бу — олисдан кўринган нурдир,
Тенгликдир, кенгликдир, ҳамиша ҳурдир.
Севги азал-азал дилдан кечириш,
Бир-бирига туйғу майин ичириш.
Севги бу — ўзгармас лафзу вафодир,
Ёлғонга ёлғону ҳамда жафодир.
Севгининг синови кучайган сари,
Худбинлик балоси чекинар нари.
Кучга тўлиб борар сабру бардошим,
Қуйдирганинг учун таъзимда бошим.

ДУНЕ

Мек билан тенгдошдир мана бу чинор,
Ўз боғимда яна-қанча дарахт бор!
Баъзилари эса-кесилиб кетган,
Қолганлари шундай онига етган.
Енларида ўсар янги нав-ниҳол,
Одам зотида ҳам кечар шундай ҳол.
Не бор ўзи асло қаримайдиган,
Ешлик шижоати аримайдиган?!
Бу борада омад оламга ёрдир,
Ҳар не чорлов бўлса доим тайёрдир.
Йигитликнинг мангу ёшида яшар,
Унга келиб-кетар меҳмондир башар,
Навқирон кўз билан кўради дунё,
Ўзини янгилаб туради дунё!

МЕН СИЗНИ ИЗЛАЯПМАН

Хуш кўраман ҳамиша тонгни кутган бедорни,
Фақат ёлгон-яшиқлар қуритади мадорни,
Дўст излаб тополмадим бирорта харидорни.
Қалам ёзганмикин ё қисматига фироқни,
Яқин қилолмадим ҳеч ҳамон ўша йироқни,
Аммо кўриб турибман милтиллаган чироқни!
Мени дўст ақраболар ўзидан жудо этса,
Бошқалардан наф излаб, майли, жон фидо этса,
Бошпана тополмасам, Сиз эшик очармисиз,
Ё дунё йиғиш билан овора-ночормисиз,
Эски тўнли эски дўст келса ё қочармисиз?
Сиз, эй, ёру ошнолар, Сиз ҳам мендай хормисиз,
Сиз кимсиз, нега жимсиз, номусмисиз, ормисиз?
Эл юки оғирлашса қуёнми ё нормисиз,
Қалбингизга бирор дўст сиғарми ё тормисиз?
Йўлдошни йўқлайсизми, йўлларига зормисиз,
Мен Сизни излаяпман, бу дунёда бормисиз?!

СИЗНИ КЎРСАМ

Саодату саховат пеша бўлган одамлар,
Қачон кўрсам Сизларни ўчади дилдан ғамлар.
Бир кам дунё дегани туйилади ёлғондай,
Муҳаббатли нигоҳдан битгандай бўлар камлар.

Қайдан келар ёмонлик, қайдан келар ёмонлар,
Недир кину адоват, недир кўздаги намлар?
Ҳақгўйларни хор этиб, наф олганми замонлар
Нега мардлар қон кечар, нега йиғлар санамлар?

Ҳеч банданинг бошига тушмагай бундай дамлар,
Севишу севилишга олиб борар қадамлар.

Қуёшга айланади мўлтиллаб ёнган шамлар —
Бир-бирига меҳрибон бўлса агар одамлар.

Юракни кемирмасин энди ҳасрат, аламлар,
Яшасин пок оламда жигаргўшам — боламлар.
Совиган кўнгилларни сўз билан ёндир Йўлдош,
Муҳаббатдан ўзгани куйламасин қаламлар.

ҚАЧОНГАЧА

Кўчада йигит-қизлар қор ўйнаб чувуллашар,
Завқли-шавқли хаёлим паришон чувалашар.
Иккимиз ҳам яқинда қорда яйраган эдик,
Изҳори ишқ айтишиб, роса сайраган эдик.
Муҳаббатимга фақат ёлғиз ўзинг-ку эга,
Кўзларимга бехосдан кўринмай қолдинг нега?
Нима учун ўзингни мендан олиб қочяпсан,
Умримни ғаму алам майдонига сочяпсан?!
Хувуллаб соғинчини нча ютяпти кўча,
Ҳозир менга қўшилиб, сени кутяпти кўча.
Пойингга тўшалапти «оқ гилам бўлайин» деб,
Бору йўғим пар каби ҳам юмшоғу майин деб —
Қорлар осмондан эмас, менинг дилимдан ёғар,
Ҳижронингдан лол қотиб турган тилимдан ёғар.
Кўчада йигит-қизлар қор ўйнаб чувуллашар,
Қачонгача хаёлим паришон чувалашар?!

ОЛОЙ ХАЕЛИ

Йўлни Олой томон бурган чоғимда,
Тоғдан ҳайратланиб турган чоғимда —
Отларнинг кишнаши эшитилгандай,
Уйимдан ўтганин худди билгандай —
Қурбонжон Додҳонинг янграб овози,
Уни шарафлайди ифтихор рози!
Қуйилиб келяпти бир шеър гупириб,
Аmmo момом минган отнинг дупири —
Хаёлни босганда ўрнимдан туриб,
Кўнгилни бўшатдим роса ҳайқириб:
— Кўпдан кутганимиз ўша вақт келди,
Орзу қилганимиз бугун нақд келди.
Қаёққа кетяпсиз, қайтинг, эй момо,
Гапларингиз бўлса, айтинг, эй момо!

УНИНГ ВАСЛИ

Нега инсон Ердан кўра осмонга кўп қарайди,
Ҳатто гўдак унга томон қўл узатиб яйрайди.
Ўша ошиқ булбуллар ҳам ердаги гулга эмас,
Бўйинларин чўзганича кўкка қараб сайрайди.
Даъватим шу: табиатнинг олий насли, эй инсон,
Сен кутар она-Ерда севги фасли, эй инсон.
Ундан ортиқ меҳрибон йўқ, сенга асли, эй инсон,
Ва охири вафо қилар унинг васли, эй инсон!

АССАЛОМУ АЛАЙКУМ, ЯНГИ КУН

Ассалому алайкум,
Ўзига бегу ҳоким
Ўзбекистон дёнри,
Сенгадир меҳрим бори.
Тўлиб-тошиб зиёга,
Таниляпсан дунёга —
Отажоним Ватаним, —
Онажоним Ватаним!
Эркаланиб яйрайман,
Булбулингмаи, сайрайман —
Ҳаммаси маним-маним
Болажоним Ватаним!
Хотиржам ўтиб тунинг,
Бошланди янги кунинг.
Тасвирига йўқ таъриф
Шарқ тамондан оқариб —
Тўлиб ажиб шуурга,
Оппо-оппоқ бир нурга —
Уралганча созланиб,
Парилардай нозланиб —
Ёришяпти гўзал тонг,
Илҳомлидир қалбу онг!
Ассалому алайкум,
Ўзига бегу ҳоким —
Ўзимнинг хону моним,
Ўзбекистон жон-жоним!
Кўрсатиб ўз юкини
Бошланди янги кунинг!

НИМАНИ ИЗЛАЯПСАН

Миш-мишдан бош оғриди,
Кўзларим тиниб кетди.
Бундан, эй, неча тоза
Кўнгиллар синиб кетди.
Нимани излаяпсан,
Ружу қўйиб шов-шувга?
Қисқа-ку ахир умринг,
Оқяпти яна сувга!

АДАШМАСАНГ

Бобомлардан қолган бизга бари-бари маросим,
Тариқат ҳам, шариат ҳам ўшалардан меросим.
Инсонликнинг бу камоли мен интилган чўққидир,
Эй идроким, энди унга етишнинг йўлини қидир.
Англаганим: иккисининг илдизи ягонадир,
Тариқат сўз сарбони, шариятим онадир.
Элу халққа тегдими, айт, сенинг бирор нафинг,
Дилларга нур бўлолдимми йўл-йўригинг ё гапинг?!
Холи бўлса жаҳолатдан, майда-чуйда гумондан,
Адашмасанг диёнатдан, адашмасанг илондан —
Ҳидоят нурдан чақнар ҳар бир банданинг кўзи,
Ившооллоҳ, тавфиқ берар яратганимнинг ўзи!

ЎЗИ ҚОЗИ ҚИЁМАТДА

Қайси онда жон берарин билганми бирор дониш,
Уни сақлар на бойлик, на қиличу на хониш.
Аммо унинг қайғуси — нури роҳатдан тониш,
Ҳар бир банда саодати — оллоҳ ишқида ёниш!
Вақти келиб топширамиз омонатдир ахир жон,
Наврасида нобуд бўлди қанча Зухро, Тоҳиржон.
Эртак бўлди Алпомишу дўсти содиқ Қоражон,
Худо билар қачонгача яшар жисмим аро жон!
На саҳоба, наби қолган, на анбиё, авлиё,
Айрилиқни ҳеч кўрмаган борми бирор ҳовли ё?
Охиратни ўйлаганлар ишратга боқмас қиё,
У дунёнинг умидидан дилни ёритган знё!
Руҳимизни бойитарми бу дунёмиз, молимиз?
Унгга чанга қарамасдан йиққан дуру лаълимиз?
Тарозига олинар-ку охири аъмолимиз
Ўзи қози, қиёматда не кечади ҳолимиз?
Раҳмати Раҳмонидан ҳеч бўлмасин жудо банда,
Хизру Наби васли ишқи ёниб турган ҳар танда,
Ҳақ расулни пайравида яшашни қилмай қанда —
Одамийлик шарафланар, Йўлдош, шуҳрату шанда!

ШИРИН ҲИСЛАР

Ҳаво ҳам руҳимни ўзича туйган,
Менга шерик бўлиб қовоғин уйган.
Сўзи эркалайди хаёлларимни,
Қани, ўша мени дилидан суйган?
Ҳижронинг ўтида куйдирмоқчим,
Е мени яшашдан тўйдирмоқчим?
Вафо синовидан ўтганман ахир,
Унинг ўйларида не бўлди зоҳир?
Кутиш ҳоришидан букиляпти қад,

«Меҳр кўзда» дегани рост бўлса наҳот?!
Сўзини унутдимми, келмади яна,
Ором шабадаси елмади яна.
Ё висол онини истамадимми,
Ёки дили уни қистамадимми?
Ичимга сиғмасдан қолди сўзларим,
Бепарволик ёки унинг ҳаддимми?
Ўзгаларга айтсам лаззати кетар,
Унда ширин ҳислар мени тарк этар.
Ёниб севганимдан беҳад бахтлиман,
Ўзим етмасам ҳам хаёлим етар!

УНИНГ ҚУШИҚЛАРИ

Айрилгандай гўё жўр овозидан,
Айрилгандай гўё ўтли созидан —
Эшитилмай қолди булбул ноласи,
Синдимми кўнглининг ё пиёласи?!
Бугун нима учун бера олмай дош —
Оловга айланиб боряпти қуёш.
Безовта шовулла Шохимардонсой,
Кимни қидиряпти сойга тушиб ой?
Кенг осмон ҳамиша юлдузларга бой,
Бирини учиб, кўкдан кетгандай чирой!
Калимага келмас бурро тиллар ҳам,
Бехос совиғандай қайноқ диллар ҳам.
Нурсизланиб ҳатто чаман гуллар ҳам,
Ошиғин тополмай кўзларида нам!
Ҳушини йўқотгандай лол қотган тоғлар,
Ажиб оҳанглари қўмсаган боғлар,
Тушми энди қўшиқ яйратган чоғлар,
Наҳотки, айрилиқ бутунлай доғлар?!
Эй фалак, майлига, ёндирсанг ёндир,
Унинг қўшиқлари мен учун жондир!

Эъзоз поёндози ҳар он тўшалар,
Улуғ дўстдан қолган жигар гўшалар:
Қимматхон, эй, Музроб, Баҳодир, Фурқат...
Ҳамиша тик бўлсин Сизлардаги қад:
Ингирманчи асрнинг буюк ҳофизи,
Таваккал Қодирнинг ўчмайди изи!

СЕНИ КҮТЯПТИ

Кўзларим йўлингни пойлаб жовдирар,
Хаёларим эса ёлғиз довдирар,
Менга таскин бўлиб, яна пилдирар,
Кўчадан-кўчага ўтиб дилдирар.
Гоҳ умид нури-ла дилни тўлдирар,
Гоҳо ўлмасимдан бурун ўлдирар!
Кўшиғингни тинмай айтади куйиб,
Бутун оромимни йўқотдим суйиб!
Мени зор қақшатиб қўймоқчимисан,
Ва ёки пичоқсиз сўймоқчимисан —
Нега келишингдан асло дарак йўқ,
Бу сен-ку, жонгинам, бу сен-ку асли,
Қачон келар ўзи кўришиш фасли?!
Фироқнинг азоби ични титяпти,
Ошиқ Йўлдош ҳамон сени кутяпти!

ОРЗУМСАН

Меҳмонхона уйимдир, ёлғиз турибман,
Иш қилиб куним ўтиб, бир нав юрибман.
Ҳар онда хаёлимда улғайган воҳам,
Альбомимни титкилаб қоламан гоҳ!
Кўзларимга аввало кўринасан сен.

Ахир ўзинг ғайратим, қалбиму эсим!
Бир ажойиб турибсан, жоним, суратда,
Бўйлашолмас сен билан парилар ҳатто!
Қиёсласам гуллар ҳам хира тортиб қолар,
Уша ойдаё, қуёшдай ҳурилиқолар —
Қачон кўрса ичига тушади дами,
Сен, эй, виждон санами, хаёл санами!
Менинг ширин ўйиму ширин орзумсан,
Худодан сўраб олган ўша арзимсан.
Турмушимиз қирқ йилга етган бўлса ҳам,
Ешлигимиз чиройи кетган бўлса ҳам —
Ҳамон Тоҳир-Зухродир муҳаббатимиз,
Ошиқлар қаторида қолар отимиз!
Фариштам, сен на чечан, сен на қувсан,
Яйрайман сендан ўзга хаёлни қувсам!
Вужудимни аланга олдирган чўғсан
Учинг борми ё менда ёнимда йўқсан?!
Кеча-кундуз йўл пойлаб куйиб кетяпман,
Не десанг де, яшашдан тўйиб кетяпман.
Учиб бориб, олиб кел, эй Йўлдош уни,
Кундузига айлапар ўшанда тунинг!

ҲАЁТНИНГ РАҲНАМОСИ

Яхшилар ичида учратдим сени,
Қани айт, ҳаётнинг раҳнамоси не?
Нима билан ёруғ инсоннинг юзи,
Ундан ҳам улуғроқ сўз борми ўзи?
Омонат йўллардан қайириб турар,
Ким-яхши — ким ёмон айириб турар.
Лек унга макондир на осмон, на Ер,
Уша эзгуликнинг манзили қаер?
У баланд, эй Йўлдош баланддир биздан,
Унинг қутлуғ номи Виждондир. Виждон!

ҲУШНИ ЙИҒ

(Ҳазинийга назира)

У дунёни ўйласанг, ўйла, ўлимдан илгари,
У дунёдан сўйласанг, сўйла ўлимдан илгари,
У дунёнинг ишқини куйла ўлимдан илгари,
Сўнг дема: келар эди бари қўлимдан илгари,
Ҳушни йиғ, асқотмагай бу дунёнинг дуру зари.

Еруғ этади юзни халлоқи олам ризоси,
Охиратни куйдирар бойлик талашини низоси.
Нопокликдан қайтмадинг, нега, эй, бандан осий —
Жон омонат эканини билмай ўлимдан илгари,
Улдинг ўлимни кўзга илмай ўлимдан илгари.

Ҳар мўъмин эзгу ният бағрида-ки, эрта турар,
Ҳатто шу дунёда ҳам бу хислатин айшин сурар.
Ҳалол меҳнат қадрини ул рўзи маҳшарда кўрар.
Сийласин дилдан ўғил-қизинг ўлимдан илгари.
Учмасин ҳеч-ҳеч босган изинг ўлимдан илгари.

«Рўзи шаб тағрига қил тоат» у ҳар, ибодатни.
«Даргоҳига айлагил хизмат», қўйма бу одатни,
Ҳақ таолодан охир топар банд саодатни,
Жаннат дийдорига етгай ўлимдан илгари.
Яқинларингни рози этгин ўлимдан илгари.

«Еди ҳақ бирла бўл»ган Ҳазиний шондир, Йўлдош,
У дунё хизматига бу ғанимат ондир, Йўлдош,
Ҳазратимга эргашиб, сен ҳам ёндир, Йўлдош.
Саҳийликда таъйилсин қўлим ўлимдан илгари,
Ё худойм чиқмасин ўлим йўлимдан илгари!

ОЙМИСАН ОЙ

Юзи гўзал,
Кўзи гўзал
Сўзи гўзал,
Ўзи гўзал —
Сарви қаддим,
Сигса ҳаддим:
Ҳузурингга
Отай одим!
Оймисан ой,
Оромга бой,
Қаердандир
Шунча чирой?!
Ноз-нозларинг,
Дил розларинг
Намасида,
Ҳаммасида
Ишқ яширин!
Бирин-бирин
Кўнглим сирип
Тортиб олди
Кўзинг қири!
Эй, бу нигоҳ,
Тушса гоҳ-гоҳ,
Енишимни
Этар огоҳ!
Лолдир тилим,
Юрак-бағрим
Сен шунчалар
Сўлим-сўлим.
Қачон етар
Сенга қўлим?!
Тонгги гулим,
Жон булбулим,
Узоқми ё

Йўлим-йўлим?
Ул қалам қош
Издан шош —
Етарми дош,
Энди, Йўлдош?!

НАФАСЛАРИНГ ШИРИН ҲАВО

Пойларига умрим фидо,
Дилда фақат битта нидо,
Елбораман сенга, худо,
Мени ундан этма жудо.
Қизларнинг энг сарасидир
Кўзимнинг оқ-қорасидир,
У ўзингдан тортиқ менга,
Минг жондан ҳам ортиқ менга,
Нафаслари ширин ҳаво,
Босган изи кую наво.
Ўз дардимга топган давом,
Уни менга кўргин раво
Томирдаги қоним ҳам у,
Танимдаги жоним ҳам у,
Ўтаётган оним ҳам у,
Шаъним ҳам у, шоним ҳам у
Сен борсану у бор менга,
Қўнолмайди губор менга.
Нигоҳларим йўлидадир,
Ўзинг уни юбор менга!

БОШҚАЧАСАН

(Халқ айлида)

Кўзинг шахло, қошинг ёйдай,
Очилибсан худди ойдай,
Севимлисан ҳамма жойда —
Қаридан то ёшгача сен,
Асли ўзи бошқачасан!

Қора зулфинг майда-майда,
Ким кўрса ҳам бўлар шайдо.
Нигоҳларинг қайда-қайда —
Ахир қачон дил очасан,
Оҳ-оҳ, жуда бошқачасан!

Хоҳла «кел» де, хоҳла ҳайда,
Куйлаб торда, куйлаб найда —
Кўнгил васли ёр пойида.
Кундузю кечаси сен —
Хаёлдасан, бошқачасан!

Эй, парирў қадди расо,
Тушимдасан, ўнгимдасан.
Иўлдошга ҳеч тутма осон,
Эритасан тошгача сен,
Гўзалсану бошқачасан!

ЯРАТДИ

Муҳаббатим кўзимни яратди,
Дилда ёнган сўзимни яратди.
Жасоратим қўлимни яратди,
Орзуларим йўлимни яратди.
Курашларим онгимни яратди,
Тундай меҳнат тоңгимни яратди.
Бир-биридан ажратиш хатодир,
Эҳтиёжим борича отадир!

БУ КЕЧА

Қаноату бардошим толдими,
Кимлардандир ё кўнгил қолдими,
Елғон дунё васваса солдими,
Ҳушларимни ичкилик олдими —
Еки мендан кулдими бу кеча?
Нима бўлса-бўлдими бу кеча,
Бор эди-ку азалдан ўз кўчам?
Ошиқ булбул бўғзидан бўғилиб,
Гул очилмай сўлдими бу кеча?
Тонгни ҳунук кўрсатди бу кеча,
Тонгни сўниқ кўрсатди бу кеча.
Кундузимнинг қисмати не бўлди,
Паймонаси тўлдими бу кеча?
Узимники эмасдай сўзларим,
Ҳижолатдан юмилган кўзларим —
Лабзи вафо ўлдими бу кеча,
Не хаёлга чоғланди бу кеча?
Юрагимда доғланди бу кеча,
Ақлу идрок боғланди бу кеча,
Нозаниннинг нозига тиз чўкиб,
Ҳиёнатга айланди бу кеча!

ЖОНУ ДИЛ ЭДИ

Яна бир булбулдан айрилди чамаи,
Фарғона бағрига қайта учаман.
Ҳиёл кечикканим гафлатдан нишон,
Эзилган хаёлим яна паришон.
Қалбидан сизилиб муҳаббат оққан —
Одамийлик қуши учди қаёққа?
Йигитликка мардлик бўла олган шон,
От миниб саҳнага чиққан, эй, Равшан,

Ошиқлар сардори, эй, гўзал Тоҳир,
Оромбахш боғингда не бўлди зоҳир?!
Қаердасан, Фарҳод, оташ сўз Ҳамза,
Дил нега безовта, дилда не ғамза?!
Санай берсам номлар етади юзга,
Аммо ҳозир жуда ожизман сўзга.
Мавлоно Муқимий, Завқий бобожон,
Фарғонада бугун узилди бир жон —
Сизларнинг сиймонгиз эди саҳнада,
Саҳоватли устоз ул ҳожи дада!
Ошноларнинг жону дили эди у,
Меҳру муҳаббатнинг тили эди у,
Ўзгалар кўнглини авайлаб келган,
Умрин бағишлаган ҳамиша элга.
Одамлар ичида энг оданохун —
Бир келиб — бир кетди Жалолхон Охун!

ҚАБРИСТОНДА КУЛГУ

Бу ерга жим келиб, қайтажакмиз жим,
Кўринса таниш ном ёнади ичим.
Дуо ўқиб, бошни эгиб ўтилар,
Кулгу келиб қолса ичга ютилар!
Адҳам Ҳамдам қабрин ёнида туриб,
Биргалашиб эслаш онидан туриб —
Кулгу кўтарилди ўзи-ўзидан,
Эслаганда кулгу чиқди сўзидан!

ХОТИРА

Севгидан кўнгил тўлиб,
Ошиғу мошиқ бўлиб —
Яшаган эдиларинг,
Бирлашиб едиларинг:
Ушалган аҳдингизни,
Яратган бахтингизни!
Орага қандай ҳадик
Тушганин ҳам билмадик.
Эй йигит, нима бўлди,
Қолибсан ярим йўлда!
Сен уни ташлаб кетдинг,
Дилини гашлаб кетдинг.
Йўқ эди кин ё гина,
Хайрлашдинг осонгина!
Шунчалар енгил экан,
Бу қандай кўнгил экан.
Ҳеч гапдан ҳеч гап йўғу,
Сўндими юрак чўғи?!
Лек қочиб кетолмайсан,
Орзуга етолмайсан.
Неча йил биргалашиб,
Ҳамиша қайнаб-тошиб —
Ўтказган онларингни,
Жўш урган қонларингни —
Унутиб бўлмас асло!
Раъингга қасдма-қасдла —
Ҳаётинг этар безор,
Хотира сени эзар!

СЕНГА КЎЗИ ТУШГАНЛАР

Сени кўпдан биларман йўлим устида яшайсан,
На кимгадир сўзлайсан, на кўз қирин ташлайсан.
Юзларинг оқи оққа, қизил қизилга чўлганди,
Узуну қора сочинг кўзим олдида тўлганди.
Бамисоли сарв қаддинг яна ўзгача тўлгандир.
Сенга кўзи тушганлар, ахир бўлганча бўлгандир.
Қалдирғоч қанотидай қайрилма қошингни кўриб,
Кўз учида ним кулиб ўтган қарошингни кўриб,
Жон-жонимни олғувчи ҳиндуяш холингни кўриб,
Унинг остида турган лаби болингни кўриб —
Ҳушим учди, эй маҳваш, кўнглим ҳам бузилиб кетди,
Йўлдошнинг ичи-ичидан нимадир узилиб кетди.

ДОҒДАМАН

Тушимда ловуллаб, лабин буриб турар,
Кўнгилга не тушса, уни суриб турар.
Уй-уйлаб ўзимга ҳеч-ҳеч келолмасман,
Шунча боғу гулзор аро елолмасман.
Хаёлга у келар уйқудан кўз очсам,
Ундан ўзга сўзим йўқдир ё сўз очсам.
Лаби ғунчасими кўзимни куйдирди,
Ташна этиб, айтар сўзимни куйдирди.
Ул қадди камоли ўзимни куйдирди,
Нигоҳида не бор, тўзимни куйдирди.
Бир кўрдиму энди тополмай доғдаман,
Ўзин пинҳон тутса, не қилай ул чорда мен?
Шердай наъра тортдим, «оҳ-оҳ» деб бўзладим,
Гоҳ бутунлай ёниб, гоҳ эса музладим.
Хаёлимга сирмас ҳеч ўзга гул, аммо,
Ҳоримасман куйлаб дилим булбул, аммо —
Қанча умрим ўтди, Йўлдош, гиз-гизладим,
Не қилай, Мискиндай анқони изладим.

БОР ОВОЗДА

Овозимни баланд қуйиб,
Яна бугун тўйиб-тўйиб —
Шаршарадай жўшиб-жўшиб,
Айтаяпман ишқий қўшиқ!

Қайдасан эй, вафоли ёр,
Бор овозда айтгин алёр.
Сен ўзимнинг осмонимсан,
Ҳам танимсан, ҳам жонимсан!

Севиш недир, севилиш не,
Шарафлайман бугун сени.
Айтадиган шартларим кўп,
Муҳаббатли дардларим кўп!

Юрагимни юрагингга
Ахир қачон бўшатаман?
Айланамаи тиргагингга
Армонимни ушатаман!

Излаганим фақат ўзинг,
Кўрсат энди шафқат ўзинг!

ОШИҚ ХАЕЛИ

Бугун ширин туш кўрдим,
Уни жуда хуш кўрдим:
Сайрар эмиш дуторим,
Соғинганман, эй ёрим!
Кўрдим гуллар оралаб,
Ана кўзу ана лаб!
Нозик белу қоматинг,
Келган ўзи омадинг!

Ташрифингни эшитиб,
Сўзларини пишитиб —
Хиёбону кўчалар
Васфинг учун куй чалар.
Пойтахт бугун ясаниб,
Ўйламай ҳеч нарсани —
Худди мендай энтиккан,
Ёниб-ёниб кўз тиккан —
Фарғонажон тарафга!
Ўралиб шон-шарафга —
Қани, тезроқ кел, жоним,
Тошкентга бўл эл, жоним!
Ошиқлиги сезилиб,
Юрак-бағри эзилиб —
Сени Йўлдош кутяпти,
Ишқ гулини тутяпти!

ЮЛДУЗХОН ҚУШИҒИ

Аланганинг Юлдузиман,
Тоза диллар кундузиман.
Ишқ оламин ўз қизиман,
Муҳаббатнинг илдизиман!
Майда гапдан йироқдирман,
Қимларгадир сўроқдирман.
Ниқоблига фироқдирман,
Ошиқларга чироқдирман!
Сева олсанг олов бўлгин,
Кўксимдаги ялов бўлгин.
Куймасдан кул бўлиш ёмон,
Ёнганимда қалов бўлгин!
Яйраб кетар ичу таним,
Ана шундай инсон қани?!
Излаяпман уни ҳамон,

Интиламай қуёш томон.
Таним ўтда ёнган жисм,
Кенг дунёга сиғмас ҳиссим.
Ўзбекистон шаъну шоним,
Элдошларим — ор-номусим!
Юлдуз суйса дилдан суяр,
«Оҳ-оҳ» деса олам куяр,
Севги асли кўз ёшми ё,
Мажнунми ё Йўлдошми ё?..

БЕКОР БУЛДИ

Пориллаб-пориллаб кўридинг, эй гул,
Хуш бўйинг ишқида интилди кўнги.
Сен томон мастона ташладим одим,
Узмасдан энгашиб, аста ҳидладим.
Юрагимга нега муз тушди бехос,
Турибсан ишқи йўқ гўзалларга хос:
Қишдаги офтобдай ялтир-юлтиринг,
Шумиди ишоранг, шумиди сиринг?
Чиройингга боққан тополмас губор,
Аmmo на ширину на аччиқ ҳид бор.
Тўкилиб бўлганми, гулим, хуш бўйинг,
Бекор бўлди дилда туғилган куйинг!

УНИ ҚУВИШ ҒАНИМАТЛИ ДАМ

Аҳли дониш қачон уюшиб,
Яхшиликни дилдан туйишиб,
Ғапни битта ерга қўйишиб,
Иш юришиб кетар дейишиб —
Бу қишлоқнинг оқил ўғлонин

Раҳбар этса у қишлоққа гар —
Кўплар шоду, аммо баъзилар
Эзгуликнинг ғашига тегар.
Кўринмасдан кўзга хайрли иш,
Торлик билан одам айириш —
Утли меҳру муҳаббат билан
Узатилган қўлни қайириш!
Ғийбатчилар нурга кўланка,
Яшириниб йўлак-йўлакка —
Болта уриб яхши тилакка,
Ажратади бўлак-бўлакка:
Шаҳарни ҳам, маҳаллани ҳам.
Қўйиб берсанг оилани ҳам
Бўлиб ташлаб, келтиради ғам.
Уни қувиш ғаниматли дам.
Бухорою, Қарши., Андижон
Қутлуғ Тошкент, ул шаҳари Нон,
Самарқанду Фарғона, Қўқон —
Битта тану, ахир битта жон!
Чиндир кимнинг дилидаги онт,
Кимнинг ўйи нима билан банд?
Кимнинг кимдан идроки баланд,
Ким кимлардан ортиқроқ талант?
Ким бормаса бунинг фарқига,
Ожиз бўлса унинг шарҳига:
Улчаб юрса бозор нархига,
Содиқ эмас она халқига!
Билдик ҳаёт илмини ўқиб,
Муттаҳамлар гапиради кўп,
Бўриларга ем бўлади хўп
Уз элидан ажаб чиққан тўп!
Ё алҳазар, улар топса ҳад —
Тоза фикру кўнгили ейди лат.
Томир ёйса агар шу иллат
Майдалашиб кетади миллат!

ЖАННАТ КАЛИТИ

Калити бор ҳар бир нарсанинг,
Керагини ўзингиз сананг.
Кўнглингизда бўлмаса ҳеч кин,
Азият ҳам чекмаса ҳеч ким,
Меҳрингиздан фақиру мискин —
Ўзин одам санай олса чин,
Тенгликни ҳис этса туну кун —
Шунинг ўзи жаннат калити.

ЭНГ ҚУЧЛИ

Энг қучли ким орангизда?
Имон нури балқиб юзда,
Ўзгаларга чироқ бўлса,
Емонликдан йироқ бўлса,
Қаҳру ғазаб келган дамда,
Ўзин баланд тутиб ғамдан —
Уни ичга юта олса,
Жаҳлинни тез тута олса —
Орангизда ўша бурчли,
Эсда тутинг, у энг қучли!

ҚАРИНДОШЛИК

Эй вужудим устуни, борим-йўғим, юрагим,
Мени доим муҳаббатнинг занжирига ўрагин,
Худодан ҳам фақат шуни, фақат шуни сўрагин!
Орзуим ҳам муҳаббатдир, хаёлим ҳам муҳаббат,
Севга оғир туйилмасин ҳаяжонли юрмагим.
Ўзбекистон муҳаббатдан туғилгандир аслида,
Шунинг учун сўз очаман доим севги фаслидан
Чунки мен ҳам девонаваш мажнуулларнинг наслидан.
Ишқи ёдим нима ўзи, ёнганларим нимадир —
Юрагим, куч ол ҳамиша қариндошлар васлидан!
Дўст топиш, бу — ҳар кимнинг ўз меҳри, ўз тилаги,
Эзгу ишга сочилгандай алп йигитнинг билагини —
Изласангиз топиб берар уни ҳаёт элагини!
Ё ҳаллоқи оламим, аввало дўстларимни,
Кейин эса, мен мўминнинг пешонасин силагини!
Қариндошлик, бу бошқа гап, бошқадир бунинг оти,
Ахир қушнинг очилишдан бўлар икки қаноти!
Қариндошу уруғларим, Сиз меннинг бир қанотим,
Ким билмайди ваҳий билан келган бунинг ояти —
Қариндошнинг бўлиши, бу — Худонинг инояти!
Қариндоши келиб бугун бағрин очди Тошкентим,
Бор меҳрини пойларига тўкиб-сочди бош кентим.
О, қозоғим, туғишганим, мардлар ичра мардона,
Хуш келдингиз уйимизга, Сизни кутар ҳар хона,
Бизлар биран бирга бугун улуг Тўмарис Она!
Жангелдин, Омонгелди сенинг дилинг кўзгуси,
Не-не мардлар қиёсланса баридан ҳам ўзгуси.
Кенг олам ёниб кетар ёнса қозоқнинг ҳиси:
Ҳалоллигу шижоати, муҳаббати ўзгача —
Ўзбек, қозоқ — бу дунёнинг энг офтобли келгуси!
Баланд тоғнинг оқ чўққиси ярақлаган мисоли,
Абай бобом кўришди дунёнинг ҳар жойидан.
Олисдан ҳам бир ифтихор бағишлайди висоли —
Қозоғимнинг оқинлари худоим берган толе,

Абай бобом кўринади худди қуёш мисоли!
Ғафур Ғулом, Собит Муқон гўё туташ боғларим,
Мухтор, Ойбек бир-бирига суйанишган тоғларим.
Чўлпоним, Мағжон Жумабой энг нозик ардоқларим,
Абдуллаю Миртемирнинг ёнма-ён турганлари —
Сўз айтишган: ҳам сирлашган, ҳам бўлишган чоғларим!
Олотовим, сен Ғабитсан, Ғабидинда бардошим,
Абдужалил Нурпейсов идрокка тўлган бошим.
О, Балқашим, беҳудамас сени доим алқашим,
Кўкчатовда учратганим, Гулжамол ёдимдасан —
Олтмишдан ҳам аллақачон ўтган бўлса-да ёшим!
Эй кенг яйлов, чопқирларим, эй қўзи сурувларим,
Осмон юзин тўлдирган ул қушларнинг қув-қувлари,
Кенг пешона, бодомқовоқ қозигим сулувлари,
Юрагимдан кўтарилмас ташлаган ғулувларинг!
Йўлбарс каби наъра тортган Сирбойни унутмасман,
Тўлиб-тошиб оқиб турган ул сойни унутмасман,
Унга хизмат қилган эдим бўлиб битта ҳавасманд.
Кўришганман Жўбан билан, Аназар Олимжон билан,
Фарғонада шарафлаган уларни еру осмон!
Улжас Сулаймон мадҳи бор Йўлдош Сулаймон сўзида,
Қозоқча ғурур кўрдим бовурдошларим юзида.
Оқибат бор ўзбеклару қозоқлар ризқ-рўзида,
Ўзбекистон ортиқ қўяр дўстни доим ўзидан,
Қозоқнинг меҳри порлар Йўлдош Сулаймон кўзида!

АЕЛ

Дарвоза олдини супура аёл,
Ҳавас билан қарар ўтган-кетганлар.
Инсонни баҳолаш осон иш эмас,
Бошқачароқ ўйлар ақли етганлар:
— Озода этиясан, — дейди ичида, —
Одамлар назари тушган жойни сен!
Юзларинг ёруғми вафо олдида,
Эр қила олдингми, олдин эрни сен?
Айтчи, худойимнинг назари тушган —
Қалбинг покизами, қалбинг тозами?
Ёлгон сўз айтишдан чўчиганмисан,
Ҳеч бедор этганми одамлар ғами,
Қалбинг тозами?

УСТОЗ

Пичоғу қайчимиз қайтадан янги,
Болта ҳам, теша ҳам бўляпти кескир.
Учқунланиб учар темирнинг занги,
Ўзгани ўткирлаб, чархлаган сари
Эт ташлаб-эт ташлаб кичраяр ўзи!
Ярақлаб кетади ҳар қандай эски.
Бу ўша чарх эмас Носир Фозилдир,
Дилимдаги нурлар сўзларини изи!

СЕН ҲАМ АЙТГИН

Ҳамишалик сергагим,
Якка-ёлғиз тиргагим —
Енаётган юрагим,
Бориб-йўғим, керагим —
Муҳаббатни сўрагин!
У бор бўлса — борман мен,
Саодатга ёрман мен,
Шижоатга дармон мен.
У бўлмаса — армон мен,
Муҳаббатга зорман мен!
Юзингни оч, юзингни,
Олиб қочма кўзингни.
Энди топдим ўзингни,
Сен ҳам айтгин сўзингни!
Севдим ўрта ёшимда,
Бу не савдо бошимда?
Ут бор ичу ташимда,
Жилмаймасанг қошимда
Дош қолмайди дошимда!
Туғларимнинг мен моҳи,
Яшашимнинг папоҳи.
Уша нурли нигоҳинг
Ошиқ Йўлдош оҳ-оҳи,
Севганинг йўқ гуноҳи!

ШАМСИЖАҲОН

Излардинг муҳаббатни,
Сизлардинг муҳаббатни.
Сигмасдинг еру кўкка,
Не бўлди кўнглинг чўккан?
Вафоли ёр эдинг сен,

Номусу ор эдинг сен,
Не учун ўзгардинг сен,
Севгини йўқ дединг сен?
Бу дунё ўзи чигал,
Ишонма алдамчига!
Излайбер муҳаббатни,
Сизлайбер муҳаббатни!
Муҳаббат сароб бўлмас,
Ҳеч қачон хароб бўлмас!
Ёниб тур, Йўлдош ҳар он,
Севги, бу — шамси жаҳон!
Эришгин шундай ҳадга,
Қўл узат муҳаббатга!

ДУСТЛИК

Абдувоҳид Ҳожи ЖУРАБОВЕвга

Нега сизни йўқлайман тез-тез,
Нега кўнглим турар талпиниб?
Кўз чақнар Сиз ёдга тушган кез,
Нима ўзи бунинг талқини?
Ёшингиз ҳам мендан кўп кичик,
Қасбимиз ҳам бошқа-бошқадир.
Қариндош ҳам эмасмиз, нечук —
Уртамизда шунчалар қадр?
Елғонлардан юрдикми йироқ,
Ҳақиқатни ардоқладикми?
Умидворга бўлдикми чироқ,
Эл ишончин оқлай олдикми?
Жонни бирга этдикми нисор,
Ўзгаларнинг ғамин едикми?
Яхшилар гар йўлда ҳориса,
Суянчиғи бўлган эдикми?

Уйингизга йўл олган чоғда,
Енгил бўлиб кетар қадамим.
Кўтарилар кўксим ҳам тоғдай,
Сиз менинг энг яқин одамим!

БЕҚАРОР

Ким бир тишлам нон ташласа нечук —
Ушанинг ортидан эргашдинг, кучук?
Узингга бир эга топа олмадинг,
Ё бирор ёмонни қопа олмадинг.
Узингни дуч келган тарафга уриб,
Минг бир хил мардумнинг изидан юриб —
Ҳақкиллаб-ҳақкиллаб ҳориганингда,
Мадор қолмаганда жону танингда —
Хаёлингда энди инсон қалби санг,
Хайдаяпти қайга бошингни суқсанг.
Бирорта ҳам одам йўқ сени суйган,
Умрингнинг охири қолди не кўйга?!

БЕИХТИЁР

Бир кўриб маҳлиё бўлдим қолдим,
Нигоҳинг суратин дилимга олдим.
Сўзга ҳеч йўқ эдим сўзлаб юбордим,
Беихтиёр ёниб, бўзлаб юбордим.
Гапиролмас ахир фақат капалак,
Хаёлни бутунлай олган, эй, малак —
Кўзингни тингладим, не учун жимсан,
Тилда ҳам сўзлагин, ани, эй, кимсан?

ЧИРОЙИ ШАҲРИХОНЧА

Ичга сифмай тўлиб келдим,
Яна меҳмон бўлиб келдим.
Мени кутгил Шаҳрихонча,
Излаб-излаб сўлиб келдим,
Очил, эй гул Шаҳрихонча!
Соғиндим «ҳе» дейишингни,
Куйсанг дилдан куйишингни,
Сен киройи Шаҳрихонча!
Соғинганман суйишингни
Эй, чиройи Шаҳрихонча!
Нурлантирсам гар тушингни,
Оламанми эс-ҳушингни,
Сўзу хатинг Шаҳрихонча!
Баҳору ёз, куз, қишингни
Таровати Шаҳрихонча!
Нигоҳингда ишқий дoston,
Босиб ўтма мени хасдай.
Очай кўзни Шаҳрихонча!
Сен ўзгани Йўлдош этиб,
Ё Йўлдошга армон етиб —
Бўлганича бўлмас асло,
Улмай туриб ўлмас асло —
Кўрмай раво Шаҳрихонча!
Паймонаси тўлмас асло,
Чал, эй, наво Шаҳрихонча!

НАЗДИМДА

Сўз билан суратин чиза олмайман,
Аммо таърифингни айтиб толмайман.
Кимки ногоҳ кўрса дилда ёнар қўғ,
Нигоҳлари унинг худди ширин ўқ.

Қошларининг ўзи суйимли дoston
Кўзлари булоғу, ҳам боғу бўстон.
Қуёш жилва қилиб турар манглайда.
Хира эканини ой ҳам англайди —
Унинг офтобидан кўзи қамашар,
Фақат тунда чиқиб қилар томоша.
У шундай гўзалки, мисоли пари,
Оламда яралган чиройнинг бари —
Унинг қаршисида бўйинини эгар,
Сен менинг наздимда шундайсан, нигор.

АБДУЛҲАЙ РАҲИМОВ ХОНАДОНИДА

Бу хонадон бизга жуда ҳам азиз,
Кўнгилда қолдирган ўчмайдиган из.
Ёзиқлик турарди кенг дастурхони,
Очиқ дилу, ширин суҳбатнинг жони.
Устундир сиймоси бари таърифдан,
Сизсиз, бугун, дўстим, давра ғарибдай.

ҲАВАСИМ БОР

Яшаш учун кураш жангини,
Исёнкорнинг қалбу онгини,
Тунни қувган ҳаёт тонгини —
Эслатасан жоним, бинафша,
Муҳаббатли оним, бинафша.
Чалингандай хаёлимда най.
Ҳали қорлар эриб-эримай,
Сен бошингни кўтариб ҳай-ҳай —
Нозиккина бўлиб, бинафша,
Турибсан бир тўлиб, бинафша!
Атиргул, райҳон, қизғалдоқ нима,
Сени кўриб хаёлга чўмар —

Илк бор ўзинг ёзасан хумор —
Нурли қадам ташлаб, бинафша,
Келдинг ишқни бошлаб, бинафша,
Сен қуёшнинг асли кимисан,
Ё мен каби ошиғимисан.
Ё бардошнинг қўшиғимисан —
Қорлар тоғин енгган, бинафша,
Ҳавасим бор сенга, бинафша!

УЗМАГАНМАН

Гўзаллигинг кетмасин деб,
Зиён-заҳмат етмасин деб —
Эй, сен менинг атиргулим,
Узалмайди сенга қўлим.
Хаёлдасан эрта-кеч ҳам,
Узмаганман аммо ҳеч ҳам,
Суратингни чизиб ўзим,
Қайта-қайта босиб юзим,
Сизмай қолиб ер-кўкка мен,
Ушанда, эй, гул ўпганман!

БИЛКИ

«Ҳиққиллама, — дер юрак, —
Дунё билан ишим йўқ.
Бўлса менга ой керак,
Юлдузларга ҳушим йўқ».
Муҳаммаджон, укажон,
Сенга фидо ҳатто жон.
Шеъринг ўқиб жўшар қон,
Дилни босар ҳаяжон.
Осмон тўла юлдузлар,

Уларга ҳам осонмас.
Ой бўлишга йўл излар,
Аmmo ўрнин босолмас.
Йўловчига ой малҳам,
Эгамисан унга сен?
Билки, ойсиз Йўлдош ҳам
Йўқотади бор эсин.

ТУХТА!

Гапни бошлаб узоқдан,
Тўхталади тузоқда:
«Ул дўстингиз ундай-ку,
Бул дўстингиз бундай-ку,
Эрматбойнинг кир дили,
Унинг билан бир тили.
Шоғирдингиз Ғанининг,
Олманг унинг ёнини...»
Яна кимдан гап очар,
Унамай олиб қочар —
Қарамасдан ҳеч кўзга,
Сўзни улар у сўзга.
Тўйдим сендан, эй, тўхта,
Қўёлмасанг гар нуқта:
Бўлганинчга бўласан,
Елғизликда ўласан!

СЕВГИМНИНГ ҚҰРИ

Куйдирар ташналик,
Оловга ошналик —
Хароб этар дема,
Сароб этар дема,
Алангали хониш,
Ут билан ёниш —
Энг ширин орзуим,
Чарақла эй, ўйим —
Енсанг гар, чиндан ён.
Илтижоим аён:
Чўкиб кетма кулга,
Айланиб булбулга —
Шундайин яйра-ки,
Шундайин сайра-ки —
Ғунча очилишин,
Хуш бўй сочилишин
Кўришга урингин.
Порйллаб кўрингин —
Одамлар кўзида.
Одамлар сўзида
Бор дилинг балқисин,
Бўл оламга ҳусн —
Эй, дилимнинг нури;
Эй, севгимнинг қўри —
Эркатойим, сўзим,
Фидойингман ўзим.

ЕШЛИК ХАЕЛИ

Гўрўғлидай мард бўлиб,
Ишқ дилимда дард бўлиб,
Хайр-хуш, деб ёр излаб,
Ҳам номусу ор излаб,

Миниб олиб Фиркўкка,
Наъра тортиб ер-кўкка,
Боғ десалар боғ ошиб,
Тоғ десалар тоғ ошиб —
Учиб борсам елдан тез,
Ерга яқин қолган кез —
Унинг кўшкин кўзласам,
Ер титраса, сўзласам.
Аммо йўқ-ку Фиркўким,
Елкамдадир бор юким.
Бойчибор ҳам хаёлим,
Бу ҳаммага аёнми?
Ул Гўрўғли, ул Аваз,
Эртакмиди ё ҳавас?!
Дил-дилимда шундай ҳукм:
Бойчибору Фиркўким
Шамол каби елишиб
Қишнаб-қишнаб келишиб —
Жиловини ушлатар,
Бир кун кўнглим хушлатар!

ЗОРА

Тирикчилик ўй-ишидан,
Пул-мул топиш ташвишидан —
Ўзга хаёл йўқми сенда?
Аммо шунини тут эсингда:
Суҳбатларда жимсан ўзи,
Очигин айт кимсан ўзи?
Отанг киму бобонглар ким,
Шунга қараб чиқар ҳукм:
Яшамайди одам бежиз,
Қолдиришган улар не из?
Синчиклаброқ қара, ошна,
Кўряпсанми қўни-қўшин —

Маҳалланинг суянчиги.
Дилларининг бори-чўғи,
Сену бизга баришланган,
Шунинг учун хуш-хушланган.
Сен ҳам элга бир фарзандсан,
Қани, нима билан бандсан?
Йўлларингга кимдир зорми,
Қилмишингдан ё безорми?
Худбинликнинг қўйнидан туш,
Бу дунёда яшаб ўтиш:
Фақатгина кийиш эмас,
Фақатгина ейиш эмас.
Атрофингга такрор қара,
Одам бўлиб қолсанг зора.

КУЧАДАГИ ГАП

Кўча-кўйда кўнгли доим чоғ,
Кўпчиликка очади қучоғ.
Муҳаббатни ҳамиша ёқлаб,
Севишганлар номини оқлаб —
Гапиради йиғину тўйда,
Ювошлиги гўёки қўйдай.
Кўринишдан ишқин суйгандай,
Аммо уйда ичи куйгандай —
Ҳазил-ҳузул сўзлардан йироқ,
Юзларида бошқача фироқ.
Бой-бадавлат куёв қидириб,
Ўз юзини ўзи сидириб,
Ошиқларнинг кўнглини синдириб,
Диллардаги ўтни сўндириб —
Суйганига бермай қизини,
Ошкор этди охир ўзини.
Бугун уни турибмиз тергаб,
Нима бўлди кўчадаги гап?

ПАРВОНА

Дунёни жуда кўп кезганларданман,
Саёҳат лаззатин сезганларданман.
Неча бор айландим Европасида,
Уша Тож Маҳалга битиб қасида.
Оёғим етмаган жой бор қаерда?
Шоҳжаҳон сиймосин яратдим шеърда,
Истамбул, Қарачи, худди уйимдай,
Қавказнинг таърифи ёнар куйимда.
Ҳажнинг сафаридан изладим савоб,
Маккани неча бор қилганман тавоб.
Қайси зиёратдан уйга қайтганда,
Ўзимга сизмайман, ростин айтганда —
Онам ҳузурига чошиб бораман,
Янги-янги гаплар топиб бораман.
Энтикиб боқаман гўзал оламга,
Ҳикоя қиламан барин онамга!
«Мени ҳам олиб бор» демайди, аммо,
Менга иллинади, емайди, аммо —
Кўз ёшини тўкар суйинганидан,
Мени ортиқ кўрар ҳатто жонидан —
Атрофимда кеча-кундуз парвонам —
Қишлоқдан нарини кўрмаган онам!

СЕНИ ҚУТАР

Тобинг бехос қочган экан,
Суриштириб бордим йўқлаб,
Нега бунча ғамга ботиб,
Бир асабий титратиб лаб:
— Куним битган кўринар, — деб,
Ҳолсизланиб йиғлаяпсан.
Оёғингда юриб туриб,
Ўз-ўзинингни тиглаяпсан.

Ўмидсизлик емиргани
Юзларингдан сезиляпти.
Фарзандларинг, жигарларинг
Сўзларингдан эзиляпти.
Касал келиб-кетар меҳмон,
Ваҳимали ўйдан қайтгин.
«Ким кейин, ким илгари» деб —
Шоир ҳақли гапни айтган.
Ўлмай туриб, ўлиб кетма,
Бошингни, ҳей, баланд кўтар.
Ўйла, қанча етишмаган
Орзуларнинг сени кутар,
Ёруғ дунё лаззатининг,
Хаёлидан бўлма жудо.
Ҳаётдан ким олдин кетар,
Буни фақат билар Худо!

ФИДОДИР ЖОН

Қишлоғимнинг олди қизи,
Ширинликда жоннинг ўзи,
Ошиқларнинг ёлғиз сўзи,
Айтсам исму шарифингни
Ҳамма билар таърифингни!
Эркаланар ўн саккиз ёш,
Шаҳло кўзу қалдирғоч қош.
Сендан олар ўтни қуёш,
Шунчалар ҳам жилолисан,
Сен ойларнинг ҳилолисан!
Кўксинг ўзи «боғи эрам»,
Дунёда йўқ бундай ором.
Нигоҳларинг этади ром,
Шу ҳузурга етолмадим,
Ёки ташлаб кетолмадим.

Изингдадир чақнаб кўзи,
Сендан ўзга йўқдир сўзи.
Йўлдош сенга қулми ўзи,
Сенсиз тандан жудодир жон!

ҲАЕГА ҚАЙТ

Бегонага сузилган кўз,
Диёнати узилган кўз,
Иболари бузилган кўз
Соҳибини хароб этар,
Бор-йўғини сароб этар,
Бунга сира мисол бўлма,
Ҳам мазаҳу масал бўлма —
Охирида ўсал бўлма,
Ийғиштиргин эртагингни,
Ийғиштиргин этагингни.
Гулдан-гулга кўчган қушдай,
Гоҳ осмонни кўчган қушдай —
Умринг ўтиб борар тушдай,
Маишатнинг йўлида сен —
Яна кимнинг қўлидасен?
Ўзни ая, кўзни ая,
Юзни ая, сўзни ая.
Қаердан, шарми-ҳаё?
Уртанмагин кейин-кейин,
Шундай қолсанг охир қийин!
Шайтони бор кайфу сафо
Келтиради бошга жафо.
Йўлдош сенга тилар вафо.
Қани, ўзинг ўзинга айт:
Ибога қайт, ҳаётга қайт!

ЎЗГАЧА ҚУЁШ

Кўзимга ишонгим келмади ҳечам,
Тизза бўйи оппоқ қор эди кеча.
Вужудим кўз бўлиб атрофга боқар,
Қаёққа йўқолди кечқурунги қор?
Дуч келдим мўъжиза яралган онга,
Қор чиндан учдим яна осмонга?
Бир кунинг ўзида борлик уйғонган,
Баҳорнинг нафаси руҳ, берар жонга.
Шундай ҳол рўй берди қиш этагида,
Ажойиб ҳикмат бор бунинг тагида.
Бунда бошқа кўзу бўзгача аммо,
Кўкдаги қуёш ҳам ўзгача, аммо —
Ернинг остида ҳам қуёшимиз бор
Дилга муҳаббат ёр, дилга офтоб ёр!

НУРЛИ ЗАМОН

Хаёлларим парвозлидир
Истиқлолга ҳамрозлидир.
Энди менинг она халқим
Дунёда тенг овозлидир.

Узилгандир кишанлари,
Балқияпти шон-шаънлари.
Юзу кўзда кўриняпти
Нурли замон нишонлари.

Одилу мард сарбонимиз,
Ушалапти армонимиз.
Ўзимизнинг карвонимиз —
Ҳамишалик дармонимиз!

Елкасида энг оғир юк,
Элим эллар аро суюк.
Қўйилгандир тамал тоши,
Ҳали бўлар жуда буюк!

ГУЗАЛ ДИЁР

Ўзбекистон — гўзал диёр,
Саодатга меҳнати ёр,
Ўзгача бир ҳикмати бор.
Шоирлари, ҳофизлари —
Ҳалолликка айтар алёр!

Шош ўзига бериб оро
Гулдай бўлиб бора-бора,
Шухрат ёйди жаҳон аро!
Самарқанду ул Бухоро,
Ҳам Фарғона дили моро!

Доим оқиб пок теримиз,
Яшнааяпти жон-еримиз,
Кўз-кўзлайди гўзаллигин.
Хива, Жиззах, Қарши, Термиз,
Бизлар марду майдон эрмиз!

Андижону Наманганим —
Муҳаббатда ёнган таним.
Мирзачўллик Гулистоним,
Куч-қудратга тўлган оним,
Улар шаъни — менинг шаъним!

Бизлар асли Темур қавми,
Эъозлаймиз унинг номин,
Сипқирганмиз мардлик жомин.
Эй, офтобли Туронзамин,
Кўз тегмасин сенга, омин!

«МУҲАББАТ ФАСЛИ»НИ УҚИБ...

Юрагингга сиғинардинг, юрагингга ҳамиша
Айлансин, у энди суянч тиргагингга ҳамиша.
Ўзларидан ўзгаларни билмаслар орасида,
Ўзимизни қачонгача тутамиз норасида!
Ўшаларни тинглаб-тинглаб ёрилиб кетай дедик,
Оёқлар остида ерга қорилиб кетай дедик.
Биласан-ку, ҳеч нимани ҳеч кимга бермас боғлаб,
Ахир умр деганлари кетган кўпларни доғлаб!
Мақтанчоқлар мақтанишда давом этсин, майлига,
Шошилишса шошилишар ўша шуҳрат сайлига!
Бизга шуҳрат керак эмас, туролмасмиз аммо жим,
Кўкка боқмай юлдузларни санаб юрган мунажжим:
Сизлар тузган маржонларнинг эски ипин узармиз,
Ҳали ўша темир рўйхат тартибини бузармиз!

МЕНГА РАҲМИ КЕЛИБ...

Бугун куни бўйи сени ўйладим,
Йўлингдан яна, қайтмайин қуруқ.
«Жоним» деб ўзимга ўзим сўйладим,
Вужудимга сиғмай ишқий ҳайқириқ!
Пойлаяпман кеч куз якшанбасида,
Ўзгалар ўйида тўполон бозор.
Менинг хаёлимда борлиқ осуда,
Кутяпман ўзингни интизору зор.
Дарвозанг олдидан ўтяпман такрор,
Жонимга қўшиб жон, эй, кўчага чиқ.
Табиатнинг бизга яқинлиги бор,
Менга раҳми келиб, ҳаво ҳам очиқ!

ДАРАХТ

Дарахтларнинг сўнги барги узилиб,
Кеч кузнинг ҳавоси бирдан бузилиб,
Кундузи қисқариб, узайиб тунлар,
Қишнинг изғирини сезилган кунлар,
Унга беихтиёр кўзларим тушди,
Гуллаган олмага ичим ачишди.
Қариганда ёшга уйланган чолдай,
Тун бўйи азобда ўйланган чолдай —
Гуллари ҳам карахт, ўзи ҳам карахт,
Нима бўлди ўзи сенга, эй дарахт?!

МИНГ ШУКУР

Қаерданман, кимман ўзи аслида,
Ор-номусим қайси зотнинг наслидан?
Қайси тупроқдану қайси ҳаводан,
Вужудим уйғонди қайси наводан!
Танимни ич-ичдан куйдирган оҳим —
Сенгадир, ё тангрим, ёлғиз паноҳим!
Минг шукур, сен мени дилдан яратдинг,
Ўзингни севдириб, яна яйратдинг!
Дунёда ишондим нимага, кимга —
Сизғиниб яшадим муҳаббатимга!
Ўзгаларга ишқим изҳори қандай,
Севмадям ҳеч кимни сени севгандай!
Арзим бор: Йўлдошнинг бўлсин равоси —
Фақат Фарғонанинг еру ҳавоси!

БУ ОЛАМ

Қармоққа олтин балиқ илинтирган
ул чолдай,
Ҳам худбину ҳам очкўз кампирига
кул чолдай —
Уйламасдан иш тутиб, ҳаддидан
ошган киши
Кўтаролмай бошини титрайди мажнун
толдай!
Агар кимки паст қўйса ўзидан ўз
халқини,
Билолмаса пок билан нопокликнинг
фарқини,
Молу матодай бичса одамийлик
нарҳини
Не бўлар, эй, ёронлар, бундайларнинг
талқини?
Тингламаса отасин насиҳату арзини,
Фарзандлари олдида узолмаса
қарзини,
Умрига мазмун этса ўзгаларнинг
қарзини —
Ғафлатга айлантирар ҳаётининг
тарзини!
Жуда ҳам тез ўтади — тез кетади
бу олам.
Дил кенг бўлса ҳаммага тенг этади
бу олам!
Манглай теринг сочилсин, эй,
Йўлдош, кенгликларга,
Ана шунда иқболингни бор этади
бу олам!

БУ ЕРГА ТЕЗРОҚ КЕЛ

Дунёда қутлуғ жой улуғ мозордир,
Уни йўқламаслик дилга озордир.
Бугун ҳам йўл олдим ул манзил томон,
Қишлиги учунми мискин ўйдаман.
Ором олмоқдадир бунда не-не жон,
Бу ерга тезроқ кел, гўзал баҳоржон!
Бекорга эмасдир куйиб, ёнишим,
Кўпи яқинларим, кўпи танишим.
Мени деб, сени деб яшаганлар бор,
Кўп ишлаб, аммо оз ошаганлар бор,
Бирлари маърифат нуруни сочган,
Бирини эса олам сирини очган.
Бирининг боғидан хушбўй уфурган,
Яна бири тонгда кўча супурган.
Айта берсам барини ўчмас изи бор,
Қанча яхши ўғил, яхши қизи бор.
Яшил либос кийсин мана бу қабр,
Изғиринда турса чидамас сабр.
Қаерга қарасам, қировлар маржон,
Бу ерга тезроқ кел, гўзал баҳоржон!

ҚИШ ЗАВҚИ

Совуқни кўрсатиб, совуқни кўз-кўзлаб,
Қаҳридан, заҳридан ер музлаб, сув музлаб,
Қиличин яланғоч кўтариб қиш келди,
Ерга дам бергани деҳқонга хуш келди,
Шаҳрим тозаликда шунча сариштами,
Борлиқ оппоқ-оппоқ ё бу фариштами?!
Ойнаси кўчага қараган уйимдан,
Кўринади худди нур мисоли кийимда —
Қучоққа сизмайин етилган чинорлар,

Кўк юзин ялашга интилган чинорлар,
Кўчани тўлдирган ёш-яланг шовқини,
Хаёлда сураман ёшликнинг завқини.
Яширинми бунда ё ошиқона сир,
О, муҳаббат, яна этипсан асир!

КЕРАК ЭНДИ

Ёшлари бир ерга борган қариларга,
Маида-чўйда гапдан-сўздан нариларга —
На мулку на амал тахти керак энди,
Ёру дўстнинг меҳри нақди керак энди.
Инсоф берсин худо ўғил-қизимизга,
Очиқ бағир ато этсин ўзимизга.
Нидалар қилганмиз ўзи элимизга,
Қаердан оламиз қувват белимизга.
Кўз ташлайлик гоҳ-гоҳ босган изимизга,
Бор бўлса кўринмай қолмас кўзимизга!
Элу халқ билади ким ҳалол, ким айёр,
Эзгуликнинг умри, эй Йўлдош, узаёр!
На мулку на амал тахти керак энди,
Ёру дўстнинг меҳри нақди керак энди!

ШИРИН ДАРД

Муҳаббатда ёнган ўша кунларим,
Уйқусизу, аммо ширин тунларим,
Кўзларимга азал-азал кўринган,
Гўзаллардан минг бор гўзал кўринган —
О, менинг оловли, қаловли ишқим,
Наҳотки, энди сен хотирам кўшки.
Ёшлик чоғларини соғинмайди ким?

Севги боғларини соғинмайди ким?
Ошиқлик онлари эсланган дамда,
Ўз-ўзидан халос бўламан ғамдан.
Хаёлим гул ҳидин олиб келган чоғ,
Яна кенг очилиб кетади қучоқ!
Чиндан чақнаб кетар маънос кўзларим
Севгига айланар мискин сўзларим.
Тикланиб қолади букилган қаддим,
Ўша ондан сиғар яшашга ҳаддим.
Ешлик! Ҳамон сендан оламан мадад,
Соғинаман сени, эй, оромли дард!

РАҲМАТ ЁФИЛАДИ

Уни ардоқлайман, суяман ҳар дам,
Ахир кўмагида яшадим бардам,
Ҳисобот ҳам бериб тураман дам-дам,
У мени асрайди уяту ғамдан.
Умримнинг йўлида ягона ҳамдам!
У ширин таомми ёки егани,
Кийиммиди ёки янги кийгани?
Ишқида ҳамиша ёниб-куйганим —
Жонимдан ортиқдир ўша севганим,
Нима ўзи асли виждон дегани?!
Ҳаётимнинг бори маъноси ўша,
Ҳалолликнинг ота-онаси ўша.
Унга қулоқ тутсанг бахт қўша-қўша,
Идрокингни унга топширу ишон!
Мардлигу меҳрга у қутлуғ гўша!
Виждон қули бўлган ҳар ақли расо,
Унинг шон-шаънини дилдан оқласа,
Улимга тик қараб, ҳақни ёқласа,
Йўлдош, унга эргаш, шарафла роса,
Раҳмат ёфилади, худо хоҳласа!

ЯШАЯПМИЗ ШАҲРИМИЗДА

Дилимда не — айлай баён,
Бизлар билан Сиз ёнма-ён —
Яшаяпсиз шаҳримизда.
Бугун Сиздай фаҳримиздан —
Нур оламиз ўзимизга.
Ё Муҳаммад¹, Сизни бизга —
Худойимнинг ўзи берган,
Айландингиз шеърий шерга!
Сиз юраклар таржимони,
Сўзлар топган Сиздан маъни.
Етуклик касб этганингиз,
Кўриняпти худди ойдаи,
Азиздирсиз ширин жондай!
Яхши ёки ёмон деган,
У ёки бу томон деган —
Тушунчадан баланддирсиз,
Қиёси йўқ талантдирсиз!
Айтсам кўнглим чин сасини,
Сиз борлиқнинг пардасини —
Ериб чиққан зоти киром,
Қалбимизни этгансиз ром!
Бахтиёрмиз, шаҳримизда,
Тўлиб-тошган наҳримизда —
Сиздай улуғ шоир яшар,
Сизни севар бутун башар!

---

¹ Муҳаммад Юсуф.

ЯХШИ ЁТИБ — ЯХШИ ТУРИНГ

Тун завқини суринглар,
Яйратса-да гурунглар —
Энди ором олинглар,
Хайр, яхши қолинглар!
Уйқу дўган гўзал бор,
Унинг кўйни беғубор.
Сийпалаб тан-жонларни,
Ювоштириб қонларни —
Ишвалари ортяпти,
Қучоғига тортяпти.
Эриб борар баданлар,
Сиз, эй, яхши одамлар —
Аллаё алла Сизга,
Ухлашга палла Сизга.
Тун лаззатин суринглар,
Яхши ётиб туринглар.
Сўзларимни хуш кўринг,
Ширин-ширин туш кўринг!

СОҒИНЧ БИЛАН

Бедор туру раҳмати раҳмонингдан адашма,
Ойга чиқиб тушсанг ҳам ҳаддингдан ҳеч-ҳеч ошма.
Ҳар кимнинг ўз ўйи бор, сен унга аралашма,
Бировлар сўзи билан борма ҳар хил шубҳага,
Кўз билан кўрмагунча ҳукм ўқишга шошма.

Кимнинг кўнгли нур олса тоати субҳонидан,
Охиратнинг ўйлари уриб турса қонидан,
Миннати кўринмаса сочилган эҳсонидан,
Шунда икки дунёси баробар обод бўлиб,
Минг битта жон яшайди унинг битта жонидан.

Фаришталар лаънатлаб ёзар ор бозорини,
Фақат ўзи эшитар бандаларнинг зорини.
Кимки тўқиб элига имконида борини,
Имон билан яратса савобнинг гулзорини
Кўриш насиб этарми худойим дийдорини?!

Суйганим Оллоҳимдир, ундан жудо бўлмайин,
Қулликка ярамасам куч-қудратга тўлмайин,
Раҳмати ҳақ нуриши ичмай туриб сўлмайин,
Мўъминларга аталган фармонин бажармасдан
Яна молу дунёнинг қучоғида ўлмайин!

Сен ҳам худди мен каби тонг отмай уйғон, болам,
Ўзгача сеҳр билан чўлғонган бўлар олам.
Бир марта кеч кўз очиб, дилимда ҳамон алам,
Унинг оппоқ юзларин кутаман соғинч билан,
Сенга зор қараб турар, эй Йўлдош, қоғоз-қалам!

ИЛТИЖО

Ҳали бу ҳаётга тўйганим йўқ-ку,
Лаззатини ичдан туйганим йўқ-ку,
Суйганимни ёниб суйганим йўқ-ку,
Ҳали Мажнун мисол куйганим йўқ-ку,
Чақноқ кўзим нега тиняпти гоҳ-гоҳ,
Ҳолсизлигим ахир нимадан огоҳ?
Дилда такрорлайман минг бир отингни,
Озгина олмай тур омонатингни.

Ота-онам кўнгли мендан тўлганми,
Нимаики қилсам ё кам бўлганми?
Бирор феъл-атворим малҳам бўлганми,
Мени деб бошлари ё ҳам бўлганми?
Шу ҳақда ўйлашга вақт бер, ё худо —
Мени еб тўярми бу Ер, ё худо.

Олам китобининг бирор варагин
Очсам бўлармиди кўнглим чароғон,

Укаларим не дер акалигимга,
Оқибатга қандай ҳакамлигимга.
Сувдай сингиб кетар бўлдимми қумга,
Ёки бирор нафим тегдими, кимга?
Асли ўзи борми олган раҳматим,
Тегдимикин ёки зиён-заҳматим?
Бўлолдимми ёрнинг ошиқ Тоҳири,
Енгил қилолдимми элнинг оғириин?

Қизу ўғилларим мендан розими,
«Не қолдирдинг» деган Ҳақ овозими?
Ваҳимами бу ё қаёт нозими —
Ушалмай қолмасин орзу-армоним,
Ишқимга бўйлашиб турсин дармоним,
Юрагимда ёлғиз ўзинг сарбоним —
Дилда такрорлайман минг бор отингни,
Сўровим, олмай тур омонатингни.

Умрим охирими — талвасадаман,
Эгасин топмаган маҳзун садоман,
Тупроққа тўкилиб кетган бодаман,
Сўнгни дамда меҳрга зор-зор гадоман,
Вужудимни эзар сонсиз надомат —
Бирор из қолдирмай наҳот, адоман,
Йўлдош такрор айтар ёниб отингни,
Ё худо, олмай тур омонатингни.

СЕН АДАШМА

Мен адашдим, сен адашма,
Бу ҳаётда кўп карашма —
Етаклайди осон йўлдан,
Бахтинг кетар шунда қўлдан.
Шоҳ бўлсанг ҳам ҳаддан ошма,
Мен адашдим, сен адашма!
Етса бардош, етса кучинг —
Одамийлик сенинг бурчинг;
Биргалашиб баланд учинг,
Аралашиб ёлғону чин —
Мен адашдим, сен адашма,
Ҳаловатга асло шошма!
Нени топдинг кўкни кўзлаб,
Уз бўйингдан баланд сўзлаб.
Ё қолдингми бўзлаб-бўзлаб?
Ўзингни топ излаб-излаб!
Рози бўлсин ёру ошна,
Мен адашдим, сен адашма!
Севганинг ой ё қуёшми,
Умрингга у кўзу қошми?
Сенга, Йўлдош, севги бошми,
Билиб-билмай тўлиб-тошма,
Мен адашдим, сен адашма!

ФАРҶОНАЧА

Чиройинг ҳар васфидан,
Таърифу тавсифидан
Титрайди дилу бадан,
Сарви қад Фарғонача!
Бунчалар хушрўй надан —
Келдингми Фарғонадан,
Ишқи ёр ҳар хонадон!

Шов-шувинг етиб келди,
Не этса этиб келди.
Ошиқлар айтиб келди,
Етолмай қайтиб келди.
Сарви қад Фарғонача,
Муҳаббат Фарғонача!
Ишқингда тўлиб куйлаб,
Мажнундай бўлиб куйлаб,
Бағримни тилиб куйлаб,
Билмай ё билиб куйлаб —
Қолишим Фарғонача,
Хонишим Фарғонача!
Тугамас нолишларим,
Доим ҳўл болишларим,
Сен — нафас олишларим,
Бу сўнгсиз ёнишларим —
Адоси Фарғонача,
Садоси Фарғонача!
Гўзалу соддадирсан,
Ҳамиша ёддадирсан,
Фақат сен жондадирсан.
Тақдирдан Йўлдош хурсанд —
Суйиши Фарғонача,
Қуйиши Фарғонача!

МУНДАРИЖА

Соғиниш	3
Меҳринг тафти	4
Ҳамон ўша	5
Сўз очишса	5
Қўшди	6
Маҳфузанинг қўшиғи	7
Яшар дунё тургунча	7
Яхшилик қил	8
Муҳаббатнинг сурати	9
Жуфт бўлиб учайлик	10
Қанот	11
Дунё, дунё, бўлолмас	12
Ҳар биримиз бир қуёш	12
Марғилонлик дилраболар	13
Изҳори ишқ	14
Палахмон тоши	15
Роҳатдир	16
Фарғонанинг қули	16
Яратарман	17
Эй, лола	17
Жонимнинг жони	18
Бегона	18
Кечарман	19
Куйсам қуяман энди	19
Ҳандалагим	20
Ут ёнар	21
Энг аъло зот	22
Ўзимсан	22
Ўзингга таяниб	23
Қуйдирганинг учун	24

Дунё	24
Мен Сизни излаяпман	25
Сизни кўрсам	25
Қачонгача	26
Олой хаёли	27
Унинг васли	27
Ассалому алайкум, янги кун	28
Нимани излаяпсан	29
Адашмасанг	29
Ўзи қози қиёматда	30
Ширин ҳислар	30
Унинг қўшиқлари	31
Сени кутяпти	32
Орзумсан	32
Ҳаётнинг раҳнамоси	33
Хушни йиғ	34
Оймисан ой	35
Нафасларинг ширин ҳаво	36
Бошқачасан	37
Яратди	37
Бу кеча	38
Жону дил эди	38
Қабристонда кулгу	39
Хотира	39
Сенга кўзи тушганлар	40
Доғдаман	41
Бор овозда	41
Ошиқ хаёли	42
Юлдузхон кўшиғи	42
Бекор бўлди	43
Уни қувиш ғаниматли дам	44
Жаннат калити	44
Энг кучли	46
Қариндошлик — қанотим	46
Аёл	47
Устоз	49
Сен ҳам айтгин	49
Шамси жаҳон	50
Дўстлик	51
Беқарор	52
Бекхтиёр	52
Чиройи Шаҳрихонча	53
Наздямда	53
Абдулҳай Раҳимов хонадонида	54
Ҳавасим бор	54

Узмаганман	55
Билки	55
Тўхта	56
Севгимнинг қўри	57
Ешлик хаёли	57
Зора	58
Кўчадаги гап	59
Парвона	60
Сени кутар	60
Фидодир жон	61
Ҳаёга қайт	62
Ўзгача қуёш	63
Нурли замон	63
Гўзал диёр	64
«Муҳаббат фасли»ни ўқиб	65
Менга раҳми келиб	65
Қарахт	66
Минг шукур	66
Бу олам	67
Бу ерга тезроқ кел	68
Қиш завқи	68
Керак энди	69
Ширин дард	69
Раҳмат ёғилади	70
Яшайсиз шаҳримизда	71
Яхши ётиб — яхши тулинг	72
Соғинч билан	72
Илтижо	73
Сен адашма	75
Фарғонача	75

Адабий-бадиий нашр

Йўлдош Сулаймон

ФАРҒОНАНИНГ ҚУЛИМАН

Шеърлар

Муҳаррир *М. Аҳмедов*
Мусаввир *Т. Герасимова*
Расмлар муҳаррири *Ю. Габзалилов*
Техник. муҳаррир *У. Қим*
Мусаҳҳиҳ *М. Хўжаева*

Босмахонага 02.11.98 йилда берилди. Босишга 04.02.99 йилда рухсат этилди. Бичими 70×90^{1/32}. Адабий гарнитура. Юқори босма 2,93 шартли босма табоқ. Нашр босма табоғи 3,3. Жами 3000 нусха. 4058 рақамли буюртма. Баҳоси шартнома асосида. 78—97 рақамли шартнома.

«Езувчи» нашриёти, 700129, Тошкент, Навоий кўчаси, 30-уй.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасининг 1-босмахонасида босилди. 700002, Тошкент, Сағбон кўчаси, 1-берк кўча, 2-уй.